

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: celo leto naprej . . . K 24— pol leta . . . 12— četrt leta . . . 6— na mesec . . . 2—

v upravnishvu, po emn: celo leto naprej . . . K 22— pol leta . . . 11— četrt leta . . . 5-50 na mesec . . . 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Inkaja vask dan zvečer izvzemati nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrske: celo leto skupaj naprej . . . K 25— pol leta . . . 13— četrt leta . . . 6-50 na mesec . . . 2-30

za Nemčijo: celo leto naprej . . . K 30— za Ameriko in vse druge dežele: celo leto naprej . . . K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Prve čete generala Mackensena pred Przemyslom. — Umikanje Rusov ob Pilici. — Bitka v jugovzhodni Galiciji. — Odbiti francoski napadi v Franciji. — Borba pri Szavlihi še traja.

RUSI SE UMIKAJO V RUSKI POLJSKI. — NAŠE ČETE SO PRODRLE DO ČRTE DOBROMIL-STARY SAMBOR.

Dunaj, 14. maja. (Koresp. urad.) Uradno razglašajo dne 14. maja opoldne:

Sovražnik nadaljuje svoje umikanje v ruski Poljski in je prenesel tudi na odseke dosedanje fronte ob Pilici. Vzhodno od Piotrkova do gorenje Visle zasledujejo zavezniške armade Woyrsch in Dankl umikajočega se nasprotnika. Njihove čete so se nastanile v pogorju, severovzhodno od Kielca. Pred armado nadvojvode Josipa Ferdinanda se umikajo Rusi v srednji Galiciji preko Sana, na prostoru Dobromil - Stary Sambor pa pred sprednjimi četami armad Borojevič in Böhm Ermolli v severo - vzhodni smeri. Po bojih z zadnjimi četami so naši voji dospeli do višin, jugo - zapadno od Dobromila in Starega Sambora. Splošnemu prodiranju so se sedaj pridružile tudi zavezniške čete armade Linsingen, ki prodirajo preko Turke in Skole. Bitka v jugo - vzhodni Galiciji še traja. Močne ruske sile so prodrle preko Obertyna do severno od Sniatyna in do Machale.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

PRED PRZEMYSLOM. — RUSI SE UMIKAJO TUDI NA ČRTI KIELCE-INOWLODZ.

Berolin, 14. maja. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan, dne 14. maja. Jugovzhodno bojišče.

Sprednje čete armade generalnega polkovnika pl. Mackensena sto-

je pred Przemyslom in na levem bregu dolnega Sana. Na desni in levi od tod nadaljujejo zavezniške čete zasledovanje v smeri Dolina-Dobromil na eni strani in preko Polanice (na Visli) - Kielce na drugi strani. Tudi od Kielca do Pilice pri Inowlozdu niso mogli Rusi držati svojih pozicij in se jadrno umikajo proti vzhodu.

Vrhovno armadno vodstvo.

BORBA PRI SZAWLAH. — ODBITI RUSKI NAPADI OB NJEMENU IN PRI PRZASZNYSZU.

Berolin, 14. maja. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan, dne 14. maja.

Vzhodno bojišče:

Pri Szawlah tudi včeraj boji še niso bili zaključeni. Severno od Njemena na dolnji Dubissi smo pri nekem nočnem napadu zajeli 80 vjetnikov. Zapadno od Przasznysza so prodrli deli prvega turkeštanskega armadnega kora po štirikratnem brezuspešnem naskoku do naših sprednjih jarkov. Zvečer smo sovražnika povsod prepoznali. Imel je težke izgube. Vjeli smo 120 mož.

Vrhovno armadno vodstvo.

Uradna ruska poročila.

Rusko uradno poročilo z dne 11. maja se glasi:

V Zapadni Galiciji nadaljujemo svoje umikanje na prej določene pozicije ter oviramo sovražno ofenzivo z neprestanimi napadi. Pri Uzso-ku in Stryju so izvršile avstro-ogrške čete na nas napad, ki smo ga odbili. Sovražnik je metal mine v naše

streške järke, od katerih je mogel en del zasesti. V okolici Dnjestra napreduje naš napad. Zaleszycke je sovražnik zapustil.

K splošnemu položaju v Zapadni Galiciji je pripomniti, da se vrši boj na 55 vrst dolgi fronti od Visle do Karpatov. Boj traja že več dni. Vojni načrt sovražnika je bil enostaven, hitra izvedba pa mu je zajamčila uspeh. Sovražnik je potisnil v našo fronto v smeri na Krosno zagvezdo ter izvršil to s 7 avstro-ogrskimi in nemškimi divizijami.

Napad je pripravil ogenj težkih topov. Naše čete so stale strahoviti premoči nasproti. Bojna črta se je v osemdnevni bitki vedno bolj širila, tako, da se je razširila sedaj že na 60 vrst. Tu so zbrali velik del avstrijskih in ogrskih armad in velik del prve in druge nemške rezerve. Tej veliki masi nasproti je stala samo ena ruska armada. Sovražnik ni dosegel nobenega faktičnega uspeha. Nasprotno smo imeli mi s pomočjo svojih rezerv priložnost, da smo zasedli ugodnejše pozicije. Tudi se nam je posrečilo s pregrupiranjem naših čet ubraniti se nevarnosti obkolitve.

Ko smo dobili tudi primerna ojačenja, smo pripravljeno za protinapad. Pomirjujoče je, da se je izvršilo naše umikanje v redu in da je imel tudi sovražnik izgube.

Iz Petrograda javljajo »M. N. Nachrichten« z dne 12. maja:

Veliki generalni štab objavlja: Po celi vrsti uspešnih spopadov so se naše čete dne 10. maja približale mestu Szawle, ki se nahaja v sovražnikovih rokah. Tu se je vnel srdit boj. V isti okolici pritiska naša konjenica na široki fronti sovražno kavalerijo, od katere je vjela že več oddelkov. Na ostali fronti do gališke meje vlada mir.

Na črti med Vislo in Karpati nadaljuje sovražnik svoje napade. Zvečer dne 9. maja je bil položaj v glavnem borbenem odseku v okolici Strzyzowa in Brzozowa za nas ugoden. Med tem je srdit napad naše rezerve v odseku Besko-Jacmierz zadržal sovražno desno krilo, ki je skušalo prebiti našo fronto, ter s tem preprečil sovražni uspeh. Istočasno je povzročil, da so se lahko naše čete v ugroženem odseku v popolnem miru umaknile na odkazano tim pozicije. Hrabra 48. divizija, ki je dne 7. maja utekla iz zelo težavnega položaja, je izvršila v bojih dne 9. maja v nekem drugem odseku zelo uspešen protinapad. V okolici Denbice je

imel sovražnik vsled napada naših oklopnih avtomobilov zelo težke izgube. V Srednjih Karpatih smo uspešno odbili več sovražnih napadov, vjeli 500 mož ter vplenili 1 lahek, 3 težke topove in več strojnih pušk. Ta svoja priznanja skuša ruski generalni štab oslabiti z drugim komuniquejem, ki se glasi tako-le: »V zadnjem tednu javljajo uradna nemška poročila podrobnosti o poteku vojnih operacij na naši fronti, ki se ne vjemajo z resnico. Tako zatrjujejo Nemci, da so v bojih pri Libavi vplenili 12 topov, dočim ni imel ves artiljerijski oddelek, ki je tamkaj operiral, več kakor 4 topove. V okolici Rosijenov ni nam sovražnik zadal ne samo nobenih velikih izgub, kakor trdi, marveč ni v splošnem izvojeval niti najmanjšega uspeha. Naše čete se ne umikajo, kakor zatrjuje nemško armadno poročilo, marveč sovražni voji so bili doslej prisiljeni, da so se pred našo ofenzivo umaknili na fronti 10 do 50 vrst. Sovražnik pravi nadalje, da je pri Kalvariji, Augustovu in Przasznyszu odbil naše napade s krvavimi izgubami. Med tem nismo izvršili nobenih napadov na tej fronti, pač pa je sovražnik napadal pri Wachu. Jednoročju in ob pristavi Pomijany. Ti sunki pa so bili deloma čisto demonstrativne narave, deloma pa so imeli namen zopet zavzeti preje izgubljena oporišča. Kar se tiče bojev v Galiciji, moramo seveda reči, da imajo dogodki, ako izvememo ponesrečen sovražni poskus, obkoliti našo 48. divizijo, zadnjih 9 dni, značaj frontalnih napadov na naše utrjene pozicije, ki jih po vrsti zavzemamo. Naše izgube so sicer zelo resne, toda sovražnikove izgube so zelo ogromne. Jasno je, da skuša sovražnik svoj uspeh povečati s tem, da številu vjetnikov večkrat multiplicira. Med temi pa so tudi številni ranjenci, ki jih pri polaganem umikanju naših čet nismo mogli vzeti s sabo. Z uradnimi poročili, ki so vsa prirejena za reklamo, zasleduje sovražnik očividno ta namen, da bi vplival na javno mnenje na lastnih tleh in v nevtralnih državah.

(K temu komuniqueju smo priobčili že včeraj primerno pojasnilo nemškega Wolffovega urada. — Op. ur.)

PRODIRANJE NAŠIH ČET V GALICIJI.

Ofenziva naših čet v Zapadni Galiciji je dospela s prednjimi četa-

mi do Sana. Levo krilo armade Josipa Ferdinanda prodira proti doljnemu Sanu, armada generalobersta pl. Machensena stoji pred Jaroslavom in Przemyslom, armada generala infanterije Borojeviča pred Dobromil-Chyrowom, armada generala kavalrije Böhm - Ermollija pred Starim Samborom.

Jugovzhodno od teh čet, katerih vodstvo je prevzelo armadno vrhovno poveljništvo, prodira armada generala infanterije pl. Linsingna, obstoječa iz avstro - ogrskih in nemških čet, v prostoru Turka - Skole, katere kraje so te čete že prekorale. Desna kolona je pričela sedaj, kakor poroča nemški generalni štab, z ofenzivo v smeri na Dolino.

To gibanje čet bo imelo najbrže kmalu velik vpliv na položaj v jugovzhodni Galiciji. Tam se je Rusom posrečilo postaviti močne čete v fronto ter so pridobili nekaj prostora proti Kolomeji in Sniatynu. Ti uspehi pa so napram težkim porazom Rusov v Zapadni Galiciji in na Poljskem brez vpliva.

Podrobnosti o bojih v Zahodni Galiciji.

Berolin, 14. maja. (Kor. urad.)

Iz velikega glavnega stana poročajo o nadaljnjem poteku operacij zavezniškov v Zahodni Galiciji med drugim sledeče: Ko je 6. maja armada generalobersta pl. Mackensena prekorala Visloko in je armada nadvojvode po zavzetju Tarnova prisilila sovražnika, da se umakne s cele črte Dunajec do izliva Visle, se je mogla smatrati za končano bitka pri Gorlicah in Tarnovu, kateri smo prebili sovražnikovo fronto. 160 kilometrov je bila široka fronta, na kateri se je sovražnik umikal. Prebite pozicije Rusov so se nahajale že 30 kilometrov za zmagovalcem. 6. maja popoldne je ustavil avstro - ogrski kor, ki je ob desnem krilu Mackensena prodiral, v karpatški vasi Tyalwa 40. rusko divizijo in je pri tem vjel enega generala, enega polkovnika in pa 3000 mož ter vplenil 6 poljskih topov, 6 popolnoma novih havbic, mnogo municijskih vozov in vojnega orodja razne vrste. 7. maja so prišli ostanki te divizije na višino Herove gore pred čete generala pl. Emmicha. Divizijski poveljnik se ni hotel udati. Odložil je poveljništvo ter izginil s svojim štabom v gozdovih. Nato se je udalo 3600 mož. Po štiridnevem beganju v Karpatih se

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Coulevain.

(Dalje.)

— Bodite pomirjeni! Vaši gosti so razposajeni in ne ustavite jih tako lahko. De Challans zna spraviti zabavo v tek! Kak lep pogled na vse te cvetlice na ramenih, rokah in zapetih žen. Zdi se mi, kakor da godba oživlja tudi cvetlice . . . Stavim, da je ta kotiljon vaša ideja.

— Res je; toda gospa d' Anguilhon, vojvodinja in Jacques so mi pomagali pri prireditvi. Prav zabavno je bilo . . . Glejte vendar gospe de Blanzac. Kako je lepa! O, kaj bi dala, da sem ji podobna!

— In ona bi najbrže mnogo dala, da ima vašo mladost. Ne da se laskam, vam povem, da nimate nikakega povoda, zavidati druge. Ne domišljujmo si ničesar, na drugi strani pa ne podcenjujmo svoje lastne vrednosti.

— Včasih sem imela o sebi zelo

dobro mnenje, je dejala Annie smeje. Tako so me občudovali in razvajali! Odkar sem pa v Evropi, se cenim nekoliko nižje. Prav dobro čutim, da je Francozinjam lasten poseben čar, katerega jaz nimam in nikdar imela ne bom, čar, ki je podedovan, privzgojen in ne vem še kaj. Poleg njih se čutim kakor mal otrok. Vedno se bojim, da mi Jacques očita brezokusnost. Čudim se, da me prav nič ne nadzoruje.

Nadzoruje njo, ki je prinesla šestdesetmilijsko doto! Guy je gledal mlado ženo pol pomilovalno, pol občudojoč jo. »Zares, kakor nalašč so ustvarili njo, denar in drugo za d' Anguilhona, za to žival!« si je ježno rekel sam pri sebi.

Na drugi strani zelenega grmičja na desni od Annie, sta dva gospe delala svoje opazke o plesalcih, ki so se vrteli pred njima.

— Glej vendar d' Anguilhona, in gospe de Blanzac, kak lep par! je del eden. Dva čistokrvna, ta dva.

— Ne, vojvodinja je le bastard. Njen oče je bil kmetijski sin.

— Kdo se spozna v ženskah! Vsekako ima od strani d' Arancayjev rase v sebi za dva. Pogosto sem ugibal, zakaj se gospe d' Anguilhon in gospe de Blanzac nista poročila.

— Najbrže radi denarnih težkoč. — Že mogoče. Škoda! Kakor ustvarjena sta drug za drugega. Name vselej napravljata vtisk, kakor da sta se ljubila ali da se bodeta ljubila. Vsekako se prav dobro razume. Markiza je zelo zaupljiva in neverojetno neprevlepa.

Ta pogovor je Annie slišala. V prvem trenutku so jo osupnile samo te besede: ustvarjena drug za drugega. Takoj ji je oko obstalo na njenem soprogu in vojvodinji. Njiju ples, zdaj truden, zdaj polen zanosa, se ji je zdel zagoneten. Če jih je pogledala, jo je minilo veselje in srce se ji je skrčilo . . . Da, res sta bila drug za drugega ustvarjena. Mari ni Klara prav to rekla? Celi večer se Annie ni mogla pomiriti. Besede »ustvarjena drug za drugega« so še dalje donele v njeni duši in preglašile godbo, zabavo, laskanja častilcev in veseli plesni hrup.

Služaj je nanesel, da je pozneje Annie v družbi z baronom de Keradieu stala za hrbtom svojega soproga in vojvodinje, ki sta se ustavila prav na pragu sosednjega salona. Slišala je Jacquesa reči s toplim in zamolklim glasom:

— Zdaj razumem ubogega bavarskega kralja, ki je nalašč za sebe

dal vzpirajati Wagnerjeve opere, da se je lažje uspal v svoje sanje. Jaz bi hotel z vami plesati ob zvokih nevidnega orkestra, v prazni, s cveticami posuti dvorani, razsvetljeni po milobni luči — plesati, da mi odpovedo sile . . .

Dasi je Annie zakrivalo zagrnjalo med vrati, jo je gospe de Blanzac na srečo opazila. Obrnila se je k njej in ji dejala smeje:

— Ali slišite, kaj mi pripoveduje gospod d' Anguilhon?

— Slišim, je odgovorila hladno mlada gospe.

Res je slišala, ni pa umela popolnega pomena besedi svojega soproga. Baron bi se bil pri tem prizoru skoro zadušil.

— To so vendar same dekadentne, simbolistične fantazije, kar uganja tukaj, je hitro pripomnil, da napelje pogovor na drugo stvar. Mari si član »rožnatega križa«?

Jacques se je oprijel vejice, katero mu je pomolil njegov prijatelj.

— Ne, ne, je odgovoril in se silil na smeh. Toda ples me vselej nekoliko omami.

— Tu se vidi, kaj je mladost, je naivno pripomnil Henri de Keradieu. Mene zdaj ples že utruja.

Izza tega plesa se je Annie spreminila. Ta ples je bil eden mejnikov v njenem življenju. Pogovor, katerega je slišala, je učinkoval nanjo kakor kamen, katerega posevno vržeš po površini mirne vode: odskakuje tvorj vedno nove in širše valove. Vsak čas in povsod so ji te krute besede prihajale na misel, jo mučile in ji kvarile njeno veselje. Ugibala je, da - li se Jacques in vojvodinja nista nekdanj ljubila. Tako daleč niti mislila ni, da se moreta še zdaj ljubiti. Vedela je, da je bila Kristijanina želja, oženiti ga in da mu je pri tem pomagala. Ta misel jo je pomirjevala . . . Spomnila se je besed svojega soproga. Z njo, z Annie, bi si gotovo nikdar ne pozele plesati ob zvokih nevidnega orkestra, v prazni, s cveticami posuti dvorani, razsvetljeni od milobne luči . . . Čudila se je, kako je mogel priti na tako drzno misel.

Zdaj ni več s takim veseljem pričakovala Kristijaninih posetov. Njena prisotnost, ki ji je še nekaj dni prej povzročala toliko radosti, jo je vznemirjala in delala nervozno in nehoté jo je manj pristržno sprejemala.

(Dalje prihodnjic.)

je udal general infanterije Kornilov s celim svojim štabom neki avstro-ogrski četi. Garda je našla na svojem pohodu proti Visloki 9 ruskih topov in 21 municijskih vozov, ki jih je sovražnik na svojem hitrem begu pustil. 9. maja se je udalo nekemu gardnemu polku, ki je pri Tropie nenadoma prišel za hrbet sovražnim zadnjim četam, 12 častnikov in 3000 mož s 6 topovi. Razen tega smo na nekem drugem kraju vjeli nadaljnjih 2000 mož, uplenili 8 strojnih pušk, en top in več voz, naloženih s patronami. Pri armadi nadvojvode Jožefa Ferdinanda se je zvišalo število vjetih do 9. maja zvečer na 20.000 mož. Pred armado Borojević se je sovražnik v naglici umaknil iz Karpatov v severovzhodni smeri. Moral je opustiti svojo prvotno namero, držati črto Visloke, ker so ga zaveznički nepretrgoma preganjali. V okolici Sanoka so Rusi zbrali dve hitro skupaj nagnani diviziji, s katerima so 9. in 10. maja napadli Besko in ondote višine, dočim so dalje severno postavili približno eno divizijo za protisunke proti avstro-ogrskim četam. Napad se je popolnoma ponesrečil. Pri tem je bilo od nekega iz Przemysla dolega polka vjetih 1800 mož ter vpljenih 20 strojnih pušk. Popolnoma poraženi so se Rusi v vsej naglici umaknili iz Sanoka, pri čemer jih je zasledovala kavalerija zveznikov. Bojišče je v naslednjih dneh nudilo žalostno sliko. Dva bataljona sta kapitulirala, 6200 vjetnikov, 6 topov, 7 municijskih voz je prišlo v roke zmagovitih zveznikov. Rusi so se na celi črti umakali proti doljnemu Sanu. Cela 6. ruska armada se je umaknila iz Karpatov. Tudi severno od Visle so se umaknili Rusi od Nide v široki smeri. 300 kilometrov je bila ženska fronta, na kateri se je uveljavil učinek dejstva, da je bila srečno prebita sovražnikova fronta. Dočim so se sosedne armade umikale razmeroma še precej v redu, so bili ostanki odločilno poražene armade Radka Dimitrieva skoro popolnoma razpršeni. V popolnem neredu so se valili njeni ostanki neredu v severovzhodni smeri. 49. ruska divizija je rešila le 4 tope. Kavkaška divizija je od 36 topov pripeljala nazaj le 9 topov. Povellstvo in vzdrževanje zveze posameznih čet med seboj sta popolnoma odpovedala.

V SREDNJI POLJSKI.

Velikega pomena so poročila o porazu ruskih čet v srednji Poljski. Vsa ruska fronta od Kielc do Inowłodza ob Pilici se umika. Severopoljska fronta se najbrže ne bo več držala dolgo.

Nemci v Kurlandiji.

Ruski generalni štab poroča, da zasedene Libave od strani Nemcev ne bo imelo nobenega vpliva na nadaljne operacije ruskega armadnega vodstva. Tudi točki Jauški in Huvli pri Mitavi so zasedli Nemci, ki tam grade utrdbe. Pač pa sovražnik ni prodiral proti Rigi.

Nemška odlikovanja za našega vrhovnega poveljnika in šefa generalnega štaba.

Cesar Viljem je vdal vrhovnemu poveljniku nadvojvodi Frideriku lastnoročno pismo, v katerem ga prosi, da naj nosi v spomin na slavnem zmagi pri Tarnovu in Gorlicah najvišje nemško odlikovanje »Pour le merite« ter ga obvešča, da je isto odlikovanje nameril tudi šefu generalnega štaba gen. Conradu - Hötendorfu. Cesar Viljem je nadvojvodi Frideriku red »Pour le merite« osebno izročil.

Šef našega generalnega štaba, baron Conrad v. Hötendorf, je prejel cesarjevo lastnoročno pismo, ki mu izreka najtoplejšo zahvalo in priznanje za duhovito zamišljeno operacijo, ki je imela za posledico lep taktičen uspeh v Zapadni Galiciji.

Od nemškega cesarja je prejel pismo, ki priznava njegovo sodelovanje pri pripravljavanju in izvedbi zmagovalne bitke pri Gorlicah-Tarnovu.

Pri 42 kalibrski havbici.

Neki vojni poročevalec piše: Pred začetkom napada ob Dunajcu sem videl eno izmed naših 42 centimetrskih škodovih havbic, ki so razširjale prve dni boja strah in grozo med Rusi. Bilo je zadnje dni v aprilu solnčen popoldan, ko nas je armadni poveljnik nadvojvoda Josip Ferdinand popeljal v gozd, v katerem je stal kolos.

Posebna železnica je bila zgrajena, da je popeljala havbico na njen prostor. Kilometre daleč je šla ta železnica skozi gozd. Na železniških vozičkih smo dospeli tja ter videli zadnja dela, kako so havbico postav-

ljali. Pod havbico je postavljen železen stol, širok kakor zvonik na gradu v Gradcu in 5 m visok. Na ta stol je montiran top, v katerega z lahko zleze odrasel mož. Samo zaklopnica je tako težka, da je več mož ne more vžginiti. Zato jo morajo z dvigalom spraviti na svoje mesto. Krogla je težka okroglo eno tona in stane 4000 K. Tudi krogla dovažajo z železnico. Smodnik, ki se uporablja pri streljanju je ploščnat in velik, kaor dlan ter skoraj 1 cm debel.

Dne 1. maja ob 6. zvečer so oddali iz te havbice prvi strel na hišo v Tarnovu, kjer je bilo nastanjeno rusko poveljništvo. S svojega opazovališča nedaleč od Wojnicza sem videl nad holmom pred Tarnovom, kakor stolp visok črni dim eksplozije, ki se je polegel šele skoraj čez eno minuto. Zadeta hiša v Tarnovu je popolnoma razbita. Prebivalstvo pripoveduje, da je pretresel vse blazen strah in da so vsi mislili, da je po mestu. Župan in nekaj hrabrejših ljudi je pomirjevalo ljudstvo, da streljajo naši samo na vojaško važna poslopja, da pa bodo gotovo prizanesli mestu.

O sili učinka ene krogle te havbice nam daje pojem dejstvo, da je zračni pritisk ubil več kakor 30 ruskih častnikov, ki so bili zbrani na nekem dvorišču, ko je udarila taka krogla v bližini kolodvora, kakih 50 metrov od kraja, kjer so stali častniki.

Japonski topovi za Rusijo.

Pariz, 14. maja. (Kor. urad.) »Temps« izve iz avtoriziranega vira, da pošilja Japonska ruske topove najmodernejšega tipa na rusko fronto. Top, ki ga je izumil polkovnik Ogata, se da razložiti v štiri dele. Vsakega teh delov vlečejo štirje konji. 29 japonskih artiljerijskih častnikov pojde v Rusijo, da bodo poveljevali pri teh topovih.

Srbska nekvaležnost.

Dunaj, 14. maja. (Kor. urad.) Pred par dnevi je v »Neue Züricher Zeitung« izšel članek od srbske strani, v katerem se zvrta sedanja zaostalost Srbije v sanitarnem oziru na to, da je Avstro-Ogrska napadla Srbijo, predno se je ta v vojaškem in sanitarnem oziru opomogla od zadnjih težkih vojn. Napram temu članu konstatira »Politische Korrespondenz«: Nočemo nadalje zasledovati grozno naziranje srbskega dopisnika. Avstrijski, kakor tudi ogrski Rdeči križ sta takoj po izbruhu prve kakor tudi druge balkanske vojne poslala moderno opremljene pomožne oddelke v Srbijo ter v nasprotju z mednarodnim običajem sama krila vse stroške ekspedicije, za kar je srbska vlada opetovano izrekla svojo najiskrenejšo zahvalo zveznemu vodstvu Rdečega križa. Da se s takimi naloževanji plačuje nesebična pomoč Avstro-Ogrske Srbiji, odgovarja sicer le že stari srbski metodi, obkroževati monarhijo, kjerkoli je mogoče, ter si izmišljovati, da goji monarhija sistematično sovražnost proti Srbiji. Pri tem čudovito primanjkuje Srbiji spomina in hvaležnosti. Na kateri strani pa je bila v resnici sovražnost, dokazuje zopet ta dopis.

NEMŠKI USPEHI V FRANCIJI.

Berolin, 14. maja. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan, dne 14. maja.

Zapadno bojišče:

Močni angleški napadi proti naši, pred Ypernom nanovo zavzeti fronti, so se ponesrečili s težkimi izgubami za sovražnika. Na cesti Menin - Ypern smo pridobili v smeri Hooze nadalje na ozemlju. V okolici jugo - zapadno od Lilla, je sovražnik po močni artiljerijski pripravi napadel samo na posamezni točki. Vse napade smo odbili. Ob Loretski višini in severno od Arrasa je dan potekel razmeroma mirno. Večjih napadov sovražnik ni izvršil. Naše izgube pri odvzetju Carencyja znašajo 600 do 700 mož. Nadaljnji sovražnikov napadalni poskus, da bi nam zopet odvzel, severo - zapadno od Berry au Bacu pridobljeni del strelskega jarka, se je znova ponesrečil. Med rekama Maas in Mosel se je v Pretrskem gozdu sovražni naval pred našimi pozicijami razbil v našem ognju. Zrakoplovce francoskega biplana, ki smo ga prisilili, da se je pri Hagenu spustil na tla, smo vjeli.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francoski komunikacije.

Iz Pariza javljajo »M. N. Nachrichten« z dne 13. maja:

Uradno poročilo francoskega generalnega štaba z dne 12. maja ob 3. popoldne se glasi:

V odseku severno od Arrasa smo vzdržali vse svoje pridobitve

razen pred Loosom, kjer je nam sovražnik z nočnim protinapadom zopet odvzel del onega ozemlja, ki smo ga podnevi osvojili. Na ostali fronti artiljerijski boji.

Uradno poročilo ob 11. ponoči pravi:

Boji severno od Arrasa se nadaljuje z enako srditostjo. Ponoči od torka na sredo je sovražnik, ki se je ojačil, izvršil več napadov, ki pa niso imeli uspeha. Pri napadu, ki ga je sovražnik naperil proti Neuville - St. Vaastu, so imeli Nemci posebno velike izgube. Samo na pokopališču smo našli nad 200 mrtvih Nemcev ter zajeli nad sto vjetnikov. Drugi napad med Carencyjem in Ablainom smo odbili, a tudi tretji napad iz smeri Ablaina se je popolnoma ponesrečil. V sredo popoldne smo prodrli v gozd pri Carencyju in vjeli 125 mož. Tu stalno napredujemo. Popoldne smo zavzeli 3 zaporedne vrste strelskih jarkov ob lesu severno od Carencyja. Nato smo prodrli v gozd ter ugrožamo s tem prav zelo zadnjo zvezo, ki je še ostala braniteljem te postojanke. Končno smo osvojili nov del vasi in vjeli 400 sovražnikov. Popoldne smo napadli oni del od Neuville - St. Vaasta, ki se nahaja v sovražnikovih rokah. V pouličnih bojih smo zavzeli več skupin hiš. Tudi tu napredujemo. Celotno število vjetnikov, ki smo jih zajeli od pretekle nedelje, je doseglo snoči številko 4000. Na ostali fronti smo s svojim ognjem zadržali tri nemške napade pri Berry au Bacu, Beau Sejouru in pri Marie Therese - Bagatellu.

French o bojih pri Ypresu.

London, 13. maja. (Kor. urad.) Feldmaršal French poroča: Boj vzhodno od Ypresa traja. Vsled silnega bombardiranja preko severnega dela na Meenen, smo prevozili nekaj naših jarkov, kar je preloščilo, da smo morali začasno preložiti svoje pozicije. Med tem smo črto zopet dosegli.

BITKA PRI ARRASU.

»Times« pišejo o bojih na severni francoski fronti, da je bila bitka pri Arrasu najbolj krvava bitka v tej vojni in v svetovni zgodovini. Sedaj še ni videti, na katero stran se bo nagnila odločitev. Oba nasprotnika imata velikanske izgube, mnogo večje, kakor sta jih imela do sedaj. Proti severu ni več tih Ysere in ne poplava zaščita za zaveznike, vendar so Belgijci zadržali prodiranje Nemcev.

Govoreč o francoskem poskusu prebiti nemške pozicije pri Arrasu, sodi vojaški sodrnik kodanjskega lista »Politiken«, da se vrši tu ena onih krvavih bitk za nekaj korakov zemlje, ki stane napadalca naravnost brezprimerno velike žrtve in ki čete do skrajnosti utrudijo.

Iz Dunkerqua poročajo amsterdamski listi: Že več dni je pritisk nemške fronte pri Bethunu in St. Paulu močnejši. Proti vrhovom pri La Basseju in proti železnici v Lens in Arrasu so Nemci zbrali močne oddelke artiljerije. Nekaj mostov čez kanal pri Courrieresu in Douaju so francoski letalci uničili. Francozi so tu vzdržali zelo močne nemške napade ter dobivajo sedaj neprestano ojačenja, da morejo nadaljevati ofenzivo. Da bi to ofenzivo odpravili, razvija nemška artiljerija akcijo silne obsežnosti. Beaumetz je popolnoma razdejan, 23 meščanov je ubitih, mnogo ranjenih. Del belgijske vojske prodira z Angleži proti nemškim pozicijam. Na obeh straneh je mnogo izgub; toda Nemci, ki imajo na višinah prav ugodne pozicije, trpe najmanj. Kakor so konstatirali belgijski letalci, se vrše za nemško fronto neprestano transporti topov in čet. Francoska ojačenja se baje koncentrirajo na gotovih točkah severno od Arrasa.

Letalci nad Saint Denisom.

Boj v zraku prihaja vedno živahnjejši. Tekom enega meseca so nemški Zeppelinji petkrat obiskali angleško obal. Pariza nemški letalci od 23. maja naprej niso obiskali. V Parizu razglašajo, da je storjeno vse, da Nemci ne bodo več pripluli nad Pariz. To je znano tudi Nemcem in zato se Pariza izogibajo. Slučaj pa je hotel, da je isti dan, ko je bilo to razglašeno, priplul neki nemški letalec ob 7. uri 30 minut zvečer nad Saint Denis, industrijsko predmestje, oddaljeno samo par kilometrov. Letalec je metal tudi več bomb. Škode baje ni napravil. Pozneje pa se je izvedelo, da je prva bomba razbila neko trgovino, druga bomba je prebila neko dvonadstropno hišo od strehe do kleti ter ubila nekega 9letnega otroka. Hiša je začela goreti. Mater, ki je ravno prala na dvorišču in je hotela priti otroku na pomoč, je pokopala prodirajoča se hiša. Neki drug

otrok je bil lahko ranjen. Tretja bomba je padla na neko cesto ter raztrgala neki voz in dva konja in ubila 6 vojakov, ki so šli ravno mimo. Četrta bomba je napravila le malo škode na fortu Vert Galant. Druge bombe niso provzročile nobene škode. Letalec je krožil četrte ure nad mestom. Listi vprašujejo, kako je mogel letalec priti tako daleč.

IZGREDI PROTI NEMCEM NA ANGLEŠKEM.

Listi poročajo: Izgredi proti Nemcem, ki so se v Londonu začeli v torek, so se v sredo še z večjo silo ponovili. Zlasti se so zgodili v vzhodnem in severnem delu Londona. Udeležilo se jih je na tisoče ljudi. V nekaterih stranskih ulicah Commercial Roada je bilo komaj kateri prodajalni prizaneseno. Storjena škoda se ceni na 20.000 funtov sterlingov. Druhal ni bila zadovoljna s tem, da je razbila okna in vrata, nego je opustošila tudi notranjost poslopij. Razbila je stopnice na kose, razdrila zidove in stropne in prodajalne popolnoma oplenila predno je prišla policija. Vse premičnine, klavirje, težko pohištvo, postelje, slike, celo obleko so napadalcem pokradli in v vozovih, na samokolnicah in otroških vozičkih odpeljali. Množica je s kamni obmetavala prodajalne in hiše in vrata v najkrajšem času razbila. Večkrat je množica kako hišo v 10 minutah oplenila. Množica ni delala nobenega razloka med Nemci, domačini in naturaliziranci; oplenili so tudi mnogo angleških prodajal. Policija je bila iz začetka brez moči. Nihče ni plenilec branil, odpeljati svoj plen. Na tisoče moških, žensk in otrok je hitelo od prodajalne do prodajalne. Sele orožnikom na konjih se je posrečilo razgnati množico. Ponoči so se v vzhodnem Londonu napadi ponovili. Med plenilci v severnem Londonu je bilo precejšnje število vojakov armyservice-zbora. V Liverpoolu se ceni na poslopij storjena škoda na 40.000 funtov sterlingov. Popoldne je bilo prijetih 150 Nemcev, ki bodo internirani. Londonska policijska sodišča so večino aretovanjih izgnanikov obsodila na globo pod obljubo, da se bodo v prihodnje po postavi obnašali. V enem slučaju je bila izrečena obsodba na kratek zapor s prisilnim delom. Tudi v južnem in jugozapadnem Londonu so se zgodili napadi na Nemce. Pri uničevanju in plenjenju so posebno sodelovale ženske in otroci. — Angleški ministrstvo je sklenilo internirati vse moške, ki so podaniki sovražnih držav; ženske in otroci ne bodo internirani. — Ministrski predsednik Asquith je razglasil, da živi na Angleškem povsem svobodno še 40.000 inozemcev, med njimi 20.000 moških iz sovražnih dežel. Vlada predlaga naj se zaradi varnosti države internirajo vsi moški iz sovražnih držav ali se naj, če so prekorajčili starost, predpisano za vojno službovanje, posljejo v svojo domovino. Žene in otroci se bodo po možnosti poslali domov. Sestavi se posebna komisija, ki bo reševala prošnje inozemcev za dovoljenje, ostati na Angleškem. Naturaliziranci, ki jih je 4000, se ne bodo internirali. Bonar Law je tem predlogom pritrčil, češ, jasno je, da je dežela razburjena in bi lahko ostala kontrola nemogoča. Nihče ne more veleti, da bi se s sovražniki krivično postopalo, vsa dežela mora čutiti, da se je vprašanje od tujih vzelo v pretres.

Kopenhagen, 14. maja. (Kor. u.) »Nationaltidende« poroča: London je v znamenju oblasti drhali. Plenitve prodajalnih postajajo resne. Policija je brez moči ali pa noče nastopati. V okolici East Indian Docks so se morali Nemci oborožiti in zbrati, da so branili svojo lastnino. 64 nemških prodajalnih in gostiln v tej okolici je bilo popolnoma razdejanih. Blago in opravilo so pometali na cesto. Mnogo policistov in civilistov je bilo ranjenih. Na mnogih mestih so skušali duhovniki pomirjevalno vplivati na množico. Vlada je, kakor se zdi, popolnoma brez moči napram drhali, ali se pa zadržati pasivno. Straže v posameznih delih mesta zamenjajo pomnožujejo.

Rotterdam, 14. maja. (Kor. ur.) »Rotterdamsche Courant« poroča: Nemiri v Liverpoolu so prenehali. V Londonu so cenili škodo na 20.000 funtov sterlingov. Govorica, da so Nemci križali kanadske častnike, je ljudi bolj vznemirila, nego potopitev »Lusitanije«.

Izgredi v Johannesburgu.

Johannesburg, 13. maja. (K. u.) Reuterjev urad javlja: Včeraj ves dan so se vršili resni izgredi, naperjeni proti nemški lastnini. Nemške trgovine in znani klub »Liederkranz« so izgnedniki popolnoma razdejali, prav tako tudi poslopja nekaterih vodilnih trgovcev. Škoda ceni-jo na četrtil milijona funtov. Med izgredi je bilo popolnoma ali deloma razdejanih 51 poslopij, med njimi velike trgovske tvrdke, hoteli in prodajalne. Kar je bilo v poslopijih, so iz-

gredniki ali sežgali ali pa razbili.

Johannesburg, 13. maja. (K. u.) Pri Nemcem sovražnih nemirih so poruševali lastnino Nemcev ter oplenili mnogo nemških prodajalnih in pisarn. Množica je napadla tudi stanovanja Nemcev. Zvečer niso več mogli nadzirati drhali. Ljudje so kakor besni drveli naokoli in razbili vse, kar je pripadalo sovražnim podanikom. Policija je napravila kordon, da zadrži množico pred napadom na elegantne pisarne rudokopnih podjetij. Bila pa je preslaba in množica je prebila kordon. Okoli pol 10. zvečer so se na raznih točkah mesta pričeli dvigati plameni. Ob 9. zvečer je bilo središče mesta jasno razsvetljeno vsled velikih ognjev, na katerih so sežigali pohištvo razdejanih hiš.

POLOŽAJ V ITALIJI.

Predsednik parlamenta Marcora — bodoči ministrski predsednik.

Rim, 14. maja. (Kor. urad.) »Giornale d' Italia« in »Tribuna« javljata, da je kralj povelil sestavo novega kabineta predsedniku parlamenta Marcori. Marcora si je pridržal odgovor do jutri. Konferiral je s Salandrom, zvečer pa z Giolittijem, na kar se je napotil h kralju Viktorju Emanuelu, da mu poroča.

Pred rešitvijo italijanske krize.

Rim, 14. maja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: Kralj je sprejel danes popoldan ministrskega predsednika Salandra in nato predsednika zbornice Marcora.

Giolitti pri kralju.

Iz Rima poročajo: Kralj bo vprašal tudi Giolittija za mnenje glede rešitve krize. V Giolittijevem stanovanju je oddalo 300 poslancev in 100 senatorjev svoje posestnice v znamenje, da se strinjajo z njegovo nazirjo. Giolitti ima v zbornici gotovo večino.

H kralju bo povabljen tudi bivši minister Luzatti.

Giovanni Giolitti.

Mož, ki stoji danes v ospredju italijanske krize in katerega označuje oficijozus Salandrova kabineta »Giornale d' Italia« kar naravnost kot povzročitelja demisije sedanjega kabineta, je Giovanni Giolitti. Ali bo ta preizkušeni državnik res prevzel vodstvo novega kabineta ali ne, to je še popolnoma negotovo; sigurno pa je, da se nobeden kabinet ne bo mogel odreči njegovi podpori. Ali zastopa Giolitti idejo nevtralnosti še vedno tako energično kakor pred meseci, tega ne vemo, ker se sam v zadnjem času ni prav nič izjavil. Radikalni intervencionisti ga smatrajo za voditelja »mirovne stranke« in imajo v toliko prav, ker se Giolitti ni nikdar zavzemal za brezpogojni oboroženi nastop Italije, temveč je zastopal mnenje, da doseže lahko Italija pod gotovimi pogoji in v gotovih okolnostih s politiko nevtralnosti največje uspehe. To je bilo Giolittijevo principijelno stališče. V konferencah s kraljem in Salandrom je sedaj spoznal tudi realne okoliščine položaja in je mogel presoditi ali so njegovi principijelni nazori v skladu z realnimi dejstvi. Vesti, ki prihajajo iz Rima, bi govorile, da vztraja Giolitti pri svojem prvotnem naziranju glede italijanske politike — kmalu se mora pokazati ali je temu res tako.

Giovanni Giolitti je danes 70 let star. Sin malega uradnika je napravil vsled svojih izrednih sposobnosti sijajno karijero. Že z 22. leti je bil pomočnik državnega pravdnika, kmalu na to je bil poklican v službovanje v ministrstvo. 1882. je bil izvoljen za poslanca, 1889. je postal pod Crispijem prvi minister državne zakladnice, 1892. je bil prvič ministrski predsednik. Zadnjič je bil Giolitti šef italijanske vlade za časa tripartitske vojne.

Italijansko časopisje o ministrski krizi.

Rim, 14. maja. (Kor. urad.) »Giornale d' Italia« (Soninovo list op. ur.) piše: Edini motiv za demisijo kabineta je dejstvo, da si konstitucionalne stranke niso složne glede mednarodne politike ministrstva in sicer od trenutka ne, ko je izrazil Giolitti o smereh ministrskega kabineta nasprotno mnenje.

Ker se sedanja situacija ni dala razrešiti z enostavnim glasovanjem parlamentarne večine, je preostala kabinetu le demisija. List odločno zanika, da bi obstojale v kabinetu same kake difference, ter izjavlja: Izključeno je, da bi prevzel Salandra zopet vodstvo vladnih poslov na čelu ministrstva, ki bi se razlikovalo (očividno: glede politične smeri op. ur.) od kabineta, ki se nahaja in statu demissionis.

V sedanji krizi ne gre zato sestaviti kombinacijo, ki bi razpolaga-

niki je imenovan za linijskega zdravnikarja; mornarična komisarja Ivan Košir in Josip Ahčin sta imenovana za višja mornarična komisarja 3. razreda.

— **Odlikovani slovenski častniki.** Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo so dobili: polkovnik v pokoj F. Drenik, stotnik 86. pešpolka Stefan Drol in nadporočnik 10. pešpolka Franc Gladnik. Signum laudis so dobili: nadporočnik 9. pešpolka Emil Klun, nadporočnik 29. pešpolka Feodor Ilič, rez. poročnik 27. pešpolka Alfonz Kovač, rez. poročnik 13. pešpolka Juri Ambrož, rez. nadporočnik 9. lovskega bataljona Pavel Zablatnik in poročnik-provijantnik 22. lovskega bataljona Anton Klinc. Zlato hrabrostno svetinjo je dobil rez. praporščak 96. pešpolka Anton Mihelič.

— **Odlikovani slovenski vojniki.** Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda so dobili: četovodja Franc Irovec in korporal Franc Jeler 27. pešpolka, četovodja Franc Laginja in Anton Skočir, poddesetnika Leopold Pipan in Mirko Mavrič, infanterist Karel Lavrenčič 97. pešpolka ter nadlovca 7. lovskega bataljona Avgust Mohorčič. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda je dobil narednik 96. pešpolka Simon Adlešič. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili enoletni prostovoljci titularni narednik Anton Mihelič, narednik Franc Hudin, korporal Peter Božič in poddesetnik Rudolf Vidmar in Josip Križanič. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: narednik Jos. Kolarič in četovodja Ivan Kos in Josip Zorec 15. pionirskega bataljona; narednik Martin Golob, narednik Avgust Lisjak, četovodja Karel Krajin in Ignacij Kunc, korporali Fr. Kovač, Josip Zemljčič in Franc Knez, poddesetniki Karel Jošt, Franc Kostomaj, Franc Pelc, Jos. Škodnik, Juri Kokos, infanteristi Ernest Jevšenak, Ivan Konečnik, Martin Kreze, Peter Požar, Ivan Sedminek in Fr. Uduč, vsi 87. pešpolka; četovodje Ivan Belc, Josip Kralj, Josip Saksida, korporala Anton Figelj in Alojzij Kvasna, trobentač Franc Šinlar in infanterista Franc Koren, vsi 97. pešpolka; rač. podčastnik Aleksander Kuharič, podlovci Andrej Ferjančič, Ivan Kodrič, Ludovik Vrtnjak, voditelj patrulj Anton Legisa, Alojzij Zibret, Anton Zibret, lovci Anton Češnovar, Aleksander Jerčan, Peter Jevček, Ivan Klinc, Konstantin Mohorčič, Anton Mihalič, Ivan Miletič, Franc Strnad, Ivan Vidrič, hornist Andrej Žitek in oficirski sluga Pavel Zazčič 20. lovskega bataljona in višji ognjarič 7. topničarskega polka Matevž Vrane. Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil infanterist 97. pešpolka Karel Rencelj.

— **Iz vojaške službe.** Rezervna poročnika dr. Anton Šaplja, odvetniški koncipient, in Bogumil Berbuč, koncipist pri okrajnem glavarstvu v Gorici, sta imenovana za nadporočnike.

— **Pogreša se že od 11. decembra rezervist Martin Pogladič** 87. pešpolka, 2. stotnija, vojna pošta šte. 73. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči njegovi ženi Magdalen Pogladič, Doliče, pošta Mislinje.

— **Kdo ve kaj?** Pogreša se Florijan Kregar, doma iz Kamnika, vojak 7. lovskega bataljona, 4. stotnije. O njem se ve samo to, da je bil o Božiču ranjen in da ga je pobrala neka sanitetska patrulja. Kdor kaj ve o njem, naj to blagohotno sporoči njegovi sestri Josipini Kregar v Kamniku.

— **Pogrešana vojaka.** Pogreša se infanterist 17. pešpolka 4. stotnija, 6. marbataljon, vojna pošta 32. Josip Simonič. Odšel je na bojno polje 9. svečana in bil prideljen trenu. Ako kdo kaj ve o njem, naj to blagovoljno sporoči njegovi ženi Neži Simonič, posestnici v Mladici št. 7., pošta Semič v Beli Krajini. — Pogreša se Karlo Miklajič, desetnik 27. ogrskega domobranskega polka 12. stotnija, vojna pošta 68. Odšel je iz Karlovca na bojno polje 12. januarja in je zadnjo dopisnico poslal 26. januarja. Ako kdo kaj ve o njem, naj to blagovoljno sporoči na naslov Neža Miklajič, Vapča vas št. 14., pošta Semič v Beli Krajini.

— **Iz ruskega vjetništva** se je oglasil g. Rudolf Zupanek, učitelj v Novi cerkvi pri Celju. Zanj njegovo poročilo z bojišča je bilo datirano 16. decembra 1914. Bil je na sv. večer zdrav vjet. Nahaia se v

mestu Kaahka gubernija Srednja Azija. — Po petih dolgih mesecih je zopet posijalo sonce zapušeni ženi in malima sinkoma. To v tolažbo onim, ki nestrno pričakujejo poročil svojih dragih.

— **Seznamek izgub št. 175.** z dne 10. maja 1915. izkazuje: Rudolf Šager, rezervni praporščak pri 26. domobranskem polku, mrtve (22./3. 1915.), in Edvard Vavpotič, stotnik pri 26. domobranskem polku, ranjen.

— **Za voj. medik. oficijala** je imenovan gosp. dvorni lekarnar H. Brilli v Liti, ki deluje od početka mobilizacije kot upravni častnik v c. kr. rezervni bolnišnici v liceju v Ljubljani. Bolniki in ranjenci v tem zavodu so hvaležni temu gospodu za marsikako ljubav.

— **Izmišljen popis bitke.** V dunajskih listih je objavljeno naslednje poročilo iz vojne tiskovnega stanja: V »Berliner Tageblattu« priobčeni obširni popis bitke pri Gorlicah je od konca do kraja s porabo Hartlebenovega potopisa svobodno izmišljen. — Bittner, Ecker, Reden, Roda Roda, Schulz.

— **Pojasnilo.** Vsled poročil nekaterih listov, da je umrla strežnica Marija Vidler za infekcijsko boleznijo, se naznanja, da je umrla za vnetjem slepiča v deželni bolnici po operaciji. — Dr. Geduldiger, poveljnik garnizijske bolnice.

— **Prepoved, konje z razvidnicami odstraniti iz njihovih nabornih krajev.** Z ukazom c. kr. ministrstva za deželno bran z dne 30. julija 1914. drž. zak. št. 179 se je izdala prepoved, konje z razvidnicami odstraniti iz njihovih nabornih okrajev. Na to se opozarja občinstvo, osobito posestnike konj, s pristavkom, da se prestopki te prepovedi kaznujejo z denarjem do 600 K, s katero globo se lahko združi zapor do enega meseca.

— **Sleparski vojni liferanti.** »Reichspost« poroča, da je bil ta teden na Dunaj došli vojni liferant Ignacij Pollak iz Pečuha aretiran. Vojno sodišče je prišlo na sled velikanskim goljufijam. Preiskava se vrši v Pečuhu, v Košicah in v Miškolu. Goljufije so se zgodile pri datvah živil za armado in znaša škoda več stotisoč kron. Ignacij Pollak in njegovi kompanjoni so goljufali na ta način, da so dajali armadi slabše blago, kakor je bilo dogovorjeno in da so si dali eno in isto blago večkrat plačati. S podporo podkupljenih poštenjakov se je Pollak, ki je itak milijonar, posrečila naslednja goljufija. Pred drugim obleganjem Przemysla, je poslal Pollak v to trdnjavo dva vlaka, broječ vsak po 50 vagonov živil, ovsu itd. To ogromno množino je vojna uprava plačala. Pollak je pa s pomočjo podkupljenecv dosegel, da je dobil ta dva vlaka blaga nazaj in potem to blago še enkrat prodal vojnemu erarju. — Ta dogodka nas spominja na tistega tržaškega mesarja, ki je v vojni l. 1859. na prav preprost način postal milijonar. Mož je dajal armadi vole. V mestecu Palma nova so pri enih vratih prignali vole, jih pri drugih odgnali in zopet pri prvih nazaj pripeljali. Kdo ve kolikrat so bil eni in isti voli prevzeti in vsakrat posebej plačani.

— **Trgovina z živino.** Ministrski ukaz z dne 8. maja 1915. drž. zak. št. 115 prinaša nova določila, ki so za kupčijo z živino jako važna. Določila veljajo samo za čas vojske. Trgovci z živino se morajo ob izvrševanju te svoje kupčije izkazati vsak čas z obrtnim listom. Oni trgovci z živino, ki si vzamejo skupovalce, jih morajo prijaviti pristojnemu okrajnemu glavarstvu ali magistratu. Vsak skupovalec dobi legitimacijo. Kdor brez legitimacije kupuje živino, ga zadene kazen. Legitimacije se dajejo samo takim osebam, katere so popolnoma zanesljive. Trgovci z živino je dolžan, voditi knjige ali zapiske, iz katerih so razvidni vsi nakupi in prodaje ter cene, za katere je bilo blago kupljeno in prodano. Živinski trgovec je dolžan take zapiske na zahtevo vsak čas pokazati političnemu okrajnemu oblastvu. Deželna politična oblastva imajo pravico za posamezna ozemlja prepovedati, da se nakupuje živina hodeč od hiše do hiše.

— **C. in kr. bos.-herc. črnovojni delavski oddelek,** ki je sedaj nastanjen v Idriji se čuti dolžnega, izreči vsem darovalcem in nabiralcem perila presrečno zahvalo. — Po inicijativi gospe ravnateljice dekleške rudniške šole Marije Kavčičeve so z vnezo nabirale in pripravljale gde učiteljice imenovane šole perilo, darovano od zadnjih imenovanih darovalcev. — S tem nam je bila dodeljena blagodat, ki jo občuti najbolj tisti, ki daleč od svojega rojstnega kraja po več mesečnem bivanju med tujimi ljudmi pride med dobro radodarno ljudstvo. — Še enkrat najlepša hvala prebivalstvu Idrijskega mesta. — Za c. in kr. bos.-herc. črnovojni delavski oddelek V. J. Atanas Gutul, rezervni kadet; J. Jaklitsch, računski podčastnik; Trkula Nikola; Popović Teodor; Kasalović Kosta.

— **Promocija.** Uradnik dunajskega ravnateljstva c. kr. državnih železnic gosp. Radoslav Borko bo dne 17. t. m. na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem prava.

— **Nova prodajalna mestne pekarije.** Da se ustreže zlasti željam prebivalstva Poljan, Sv. Petra in Vodmata, se otvori v ponedeljek nova prodajalna mestnega vojnega kruha v Solskem drevoredu št. 8. (Mahrova hiša, nasproti jubilejnega mostu).

— **Opozorjamo na današnji razglas mestnega magistrata** glede prodaje krompirja. Krompir lahko kupi vsakdo. Na poznejša naročila se mestni magistrat ne bo več oziral.

— **Mleko s primesjo.** Danes dne 15. maja prinesla je mlekarica iz ljubljanske okolice mestni stranki v treh litrih mleka cel šop kopriv ter — otroške ustne harmonike, ne sicer popolnoma nove, vendar vredne med brati še kakih 80 v. Ker stane mleko samo 78 v, ima stranka poleg mleka še 2 vinarja dobička. In meščanke kriče, da jih mlekarice odirajo! Glede draginje se torej meščani pravzaprav nimamo pritoževati; želeli bi le, da bi okoličanke prinašale svoje dobrote v mesto sortirane, torej mleko posebej, harmonike in druge pritlikave pa posebej, ker take kolobocije tudi meščanski želodci ne prebavljajo.

— **Nove dvakronske bankovce** izda, kakor poročajo češki listi, avstrijsko - ogrska banka. Sedanji bankovci bodo »vpoklicani«.

— **Z novimi novci po 10 v** je promet zopet zelo omogočen. Sicer ni še vse normalno, a se vendar že mnogo pozna. Menda so se pa tudi onim ljudem že precej odprle oči, ki so preje drobiž brez potrebe in nesmiselno spravljali na kup.

— **Narodna založba** ima danes ob 6. zvečer v uredniških prostorih »Slovenskega Naroda« svoj občni zbor.

— **Umrla je danes v Škofji Loki** gospa Ana Homanova, rojena Kalanova. Pogreb bo jutri 16. t. m. ob 6. popoldne. N. v. m. p.

— **Umrla je nagle smrti** 13. t. m. vsled krvotoka posestnika Alojzija Cebce v Orehovi vasi v 44. letu starosti. Zapustila je 2 hčerki, šolarci, moža in 4 sinove vojahe, od teh je eden padel 23. marca. Pogreb bo 15. t. m. jutraj. Žalibog, da še do danes ni nameščeno naše distr. zdravniško mesto v Slivnici pri Mariboru.

— **Ponesrečil se je veleposestnik** Janez Horvat v Orošju pri Mariboru, ko je vozil vejevje iz Brde in si zlomil rebra in poškodoval pljuča.

— **Gostilna pri Turistu** v Radzelju je zopet otvorena.

— **V Gorici** je umrla gospa Ana Povšičeva, soproga gimnazijskega profesorja Frana Povšič. Poročena je bila še le 2 leti. Preje je bila učiteljica v Opatjem selu na Krasu.

— **Tržaške novice.** Policija je na tržaškem kolodvoru prišla 18letnega Mihaela Raučana in njegovega 16letnega brata Ivana Raučana. Oba sta s Tolstega vrha na Koroškem. Starejši brat je imel pri sebi 14 kron, mlajši pa 368 K. Mlajši je povedal, da sta 11. t. m. zapustila dom in šla peš v Celje. Prenočila sta v neki prazni koči med Tolstimi vrhom in Celjem. Zjutraj je mlajši brat zapazil, da za vrati kočice visi telovnik. Našel je v njem listnico, v kateri je bilo 420 K. Bratu je dal 50 K. Šla sta peš v Celje in se od tod peljala v Trst. Čigav je denar, še ni znano, ker fanta ne vesta, čigava je kočica, v kateri sta prenočila. Fanta bosta poslana sodišču v Celje. — Pri mesarju Fabbru so tatovi že drugič vlomili in odnesli mesa za 142 K. — Umrl je v Sv. Križu pri Trstu Jakob Košta, blag podpornik vseh potrebnih. — Trgovcu Vuku so neznan tatovi iz prodajalne ukradli za 50 K masla, jajec in sardel.

— **Razprava proti dalmatinskemu politiku dr. Drinkoviću,** ki se je pričela 5. t. m. pred šibeniškim izjemnim sodiščem, je bila, kakor javlja zadarski »Narodni list«, zopet odgodena.

— **Nov župan na Sušaku.** Občinski odbor na Sušaku pri Reki je dne 9. t. m. soglasno izvolil za župana Antona Sabliča, za prvega tajnika Vinka Miletiča, za drugega tajnika pa Andreja Kneza.

— **Hrvatski dramatik Srgjan plem. Tucić v Španiji.** Znani hrvatski pisatelj in dramatik Srgjan p. Tucić je bil pred izbruhom vojne v Franciji. Iz Francije je potoval na Angleško, od koder je še pisal svojcem. Na to ni bilo od njega nobene vesti več. Sedaj pa je dobil ravnatelj hrvatske drame v Zagrebu Fran Bach razglednico, datirano z dne 24. aprila in poslano iz Španije. Pismo je kratko in se glasi: Mnogo pozdravov, ako Vas karta sploh najde. Pozdravite vse, vse in odgovorite na adresu: Santa Catarina, Hotel Las Palmas, Grand Canary, Espana.

— **Jubilej železniške proge Zagreb-Karlovac.** V ponedeljek 10. t. m. je poteklo 40 let, odkar je bila izročena prometu železniška proga Zagreb-Karlovac. Dne 10. maja 1875. se je odpeljal iz Zagreba prvi vlak v Karlovac. Dne 7. novembra istega leta so poslali Rečani vladarju prošnjo, naj se železniška proga podaljša do Reke. Prošnja je bila uslišana in skoro nato so pričeli z zgradbo proge Karlovac-Reka.

— **V Zagrebu** so zaprli služkinjo Nežo Košar, doma iz Blance pri Sevnici. Služila je pri gospe Mariji Radajevi, soprogi bivšega oddelnega predstojnika. Zaprla so jo, ker svoji gospodnji ukradla v gotovini 40 K in v blagu 24 K, poverila pa 15 K.

— **Kolera v Osijeku.** Uradne »Narodne Novine« javljajo, da se je v času od 3. do 10. maja prigodilo v Osijeku 14 novih slučajev azijske kolere. Vsi na kolero oboleli so vojaki.

— **Kino Ideal.** Danes, v soboto, in jutri, v nedeljo, in v ponedeljek sijajna komedija »Življenska šola« z Waldemar Psilandom v glavni vlogi. Gledalec se veseli, če ga vidi delati, in ga žalosti njegova usoda in je zopet srečen, če vidi, da se mu smeje ljubezen. Resnično pa je, da je ljubljene vseh obiskovalk kinematografov. Končno točko tvori veseligr »Novi domači učitelj«.

— **Vandali.** Na Prulah je nekdo ravno v najlepši rasti ob hodni poti nahajajoč se kostanj tako olupil, da so ga morali zamazati in poviti s cunjno, sicer je bilo nevarnost, da se ne posuši. Menda imajo še Culukafri boljše pojme o drevoredih kakor ljudje, ki hočejo biti kulturni.

— **Poskušeni samomor.** Danes ob en četrti na 8. zjutraj je s frančiškanskega mostu v Ljubljaničino strugo skočil nek črnovojni in se pri padcu tako poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v bolnico. Ima poškodovančevu nam ni znano, menijo pa, da je doma s Primorskega.

— **Nesreča.** Predvčerajšnjim je v tobačni tovarni stroj zgrabil delavca Alojzija Smrekarja za desni sredinec in mu ga zmečkal. Ostal je v domači oskrbi.

— **Tehtnica ukradena** je bila predvčerajšnjem ponoči izpod stojnice na Vodnikovem trgu branjevki Ivani Florijančičevi. Tehtnica je vredna 30 K. Tat je dosedaj še neznan.

— **Zlata zapetnica** je bila najdena Pod Rožnikom. Dobi se v Sodni ulici št. 4, 1. nadstropje, pri g. Heleni Pajnici.

— **Priloga.** Današnji številki je priložen prospekt po celem Slovenskem dobro znane trvdke K. & R. Ježek, tovarne strojev in livarne železa na Blanskem (Moravska), s katerim priporočata ta trvdka nabavo generatorjevih naprav k bencinovim motorjem. Danes najcenejši pogon, le 1 do 3 vinarje za konjsko silo in uro.

— **V vojaško službovanje** vpoklicana družabnika trvdke J. Ciuha, Prod tranč, vljudo javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Razne stvari.

— **Giuseppe Marcora.** Designirani novi italijanski ministrski predsednik Giuseppe Marcora je bil rojen 14. oktobra 1841. v Milanu, se je udeležil leta 1859. 1860. in pozneje 1866. kot garibaldinec italijanskih osvobodilnih bojev, leta 1866. kot generalštabni šef neke brigade. V Bernu je študiral pravo ter se nastanil v Milanu kot odvetnik. Tu je bil izvoljen tudi v občinski svet in je bil eden izmed demokratičnih voditeljev svojega rojstnega mesta. Od leta 1876. je bil tudi poslanec za Milan, pri volitvah leta 1890. je podlegel, leta 1892. pa je bil zopet izvoljen za državnega poslanca v Sondriju. Leta 1904. mu je pripomogel takratni ministrski predsednik Giolitti, da je bil izvoljen za predsednika italijanske zbornice. Danes se bo odločil, ali prevzame ministrsko predsedstvo.

— **Novo rusko notranje posojilo.** Ruski finančni minister emitira novo enomilijardno notranje vojno posojilo.

— **Ženska docentinja patologije.** »Čas« poroča: Dr. Marija Staniszevska, rodom Poljakinja, je bila imenovana za docentinjo patologije na ruski univerzi v Odesi. Staniszevska je prva vseučilišna učiteljica patologije na Ruskem.

— **Papež ne dobi Nobelove nagrade.** Iz Kodanja poročajo: Vest, da dobi letos Nobelovo nagrado za mirno delovanje papež Benedikt XV., ni resnična. Nobelova mirovna nagrada se letos sploh ne bo razdelila.

— **610. uprizaritev »Prodane neveste«.** V praškem »Narodnim divadle« se je vršila v četrtek zvečer 610. uprizaritev slavne Smetanove opere »Prodana nevesta«. Narodne dame so prisostvovala uprizaritvi v narodnih krojih. Razporeženje v gledališču je bilo posebno slavno.

— **V Przemyslu je umrl** unijski škof Konstantin pl. Czechowicz. — Umrl je bil tajni svetnik, član gospodke zbornice in podpredsednik galskega deželnega zbora. Med obleganjem Przemysla je obolel in malo tednov po padcu trdnjave ga je pobrala 67 let starega smrt.

— **Hofrichter v blaznici.** Zaradi umora potom zastrupljenja na 20 let težke ječe obsojeni bivši nadporočnik Adolf Hofrichter je bil doslej zaprt v vojaški kaznišnici v Möllersdorfu. Ker pa so se pojavili na njem znaki duševne bolezni, so ga prepeleli v blaznico v Steinhof, kjer je popolnoma izoliran od ostalih bolnikov.

— **Italijanski kralj in nemščina.** »Frankfurter Zeitung« piše: Italijanski kralj Viktor Emanuel je sicer po svoji materi, kraljici Margariti, sorodnik saške dinastije, toda z nemščino si ni prijatelj. Učil se je sleer v svojih mladih letih nemški jezik, toda pozneje je skoro vse pozabil, in sicer tako, da nemških knjig in časopisov ne more čitati brez besednjaka.

— **Obojenski danski pisatelj.** Iz Kodanja poročajo: Pisatelj dr. Wieth Knudsen je bil obtožen, ker je objavil spis »Dansko med vojno«, v katerem je obsodil danske obrambne odredbe, ki baje nasprotujejo neutralsitetnim dolžnostim Danskega. Sodni dvor je prišel do prepričanja, da more spis povzročiti vmešavanje kake tuje države v danske državne zadeve, in je obsodil Knudsen v trimesečno ječo. Obenem je bil spis konfisciran in je moral Knudsen plačati tudi vse stroške.

— **Jubilej poštnih znamk.** Pred 75. leti so uvedli prve poštne znamke, in sicer v Angliji. Dne 6. maja 1840 so pričeli v Angliji prilepljati na pisma prve barvaste koščke papirja z označbo višine poštnine, brez katerih si sedaj sploh ne moremo več predstavljati dopisovanja. Angliji je kmalu sledila Švica, potem pa vse evropske države in države ostalih delov sveta. In tako imamo danes, po 75. letih, okoli 40.000 raznih vrst znamk. Nihče ni dovolj bogat, da bi si mogel nabaviti popolno zbirko znamk, ker so nekatere zelo drage.

— **Josip Šmaha f.** V Pohledu pri Nemškem Brodu je umrl v sredo režiser praškega »Narodnih divadla« Josip Šmaha v 72. letu svoje starosti. Šmaha je bil najboljši karakterni igralec češke gledališke umetnosti in si je stekel kot moderen režiser velike zasluge za češko scenično tehniko. Bil je tudi pisatelj in mnogo njegovih dram se nahaja še sedaj na češkem repertoarju. — Šmaha je bil svoj čas poklican tudi v Sofijo, kjer je organiziral mlado bolgarsko gledališče. — Šmaho pokopljejo v Pragi na stroške »Narodnega divadla«.

— **Elizejska palača.** Rezidenca predsednika francoske republike je znameniti palais Elysée. Palača je bila zgrajena početkom 18. stoletja; v njej je prebivala slavna markiza Pompadour, v eni elizejskih dvoran je podpisal Napoleon po nesrečni bitki pri Waterloo svojo abdikacijo; leta 1814/15, po zavzetju Pariza, je stanoval v Elizeju ruski car; dne 24. decembra 1848 se je naselil v njem novoizvoljeni predsednik francoske republike, princ Napoleon in v elizejskih sobanah je zasnoval poznejši francoski cesar svoj državni preobrat z dne 2. decembra 1851. Leta 1855. so elizejsko palačo prezidali in leta 1889. so zgradili v njej prekrasno dvorano.

— **Mož s 60 ženami.** V St. Louisu so nedavno zaprli moža, katerega smatrajo ameriški listi za največjega Don Juana. Piše se Karel von Wagner in oženil se ni nič manj kakor šestdesetkrat, seveda iz same grabežljivosti. Nekaj let je živel famozni mož izključno od ženitb in zgodilo se je, da se je na mesec tudi po dvakrat in trikrat oženil, kolikor je pač imela njegova slučajna nevesta prihranjenega denarja. Povprek si je pri vsaki ženitbi »pridelal« tisoč

la s politično večino, temveč za to fiksirati vočigled težavni situaciji akcijske linije in **zadostiti predpogojem, ki jih je že ustvaril in statu demissionis se nahajajoči kabinet.**

»Tribuna« (ki simpatizira z Giolittijem) pravi: Vsakdo se mora podvreči plemenitim žrtvam, da izločimo iz raznih nazorov vse kar je nasilno in kar je pretirano, in da omogočimo trezno razmišljanje položaja. Moralna složenost, naroda ne sme trpeti; navzlic nasprotujočim si nazorom so moramo ohraniti v interesu varnosti, veličine in bodočnosti domovine.

Klerikalni »Corriere d'Italia« izraža željo, naj bi se omogočila rekonstrukcija kabineta.

Radikalni »Messaggero« piše: Demisijska kabineta se je izvršila popolnoma nepričakovano in je povzročila splošno presenečenje. Ako utemeljuje ministrstvo svoj korak z dejstvom, da konstitucionalne stranke niso složne glede zunanje politike kabineta, je treba vprašati: Kako je mogoče nekaj takega trdit, ako poznamo le cilje, ne pa vzroke, ki motivirajo to vladno politiko. »Messaggero« izjavlja, da je treba počakati, kako bo odločil kralj.

Neutralistični »Popolo Romano« smatra, da bo kriza jako kratka in sicer z ozirom na bližajoče se zasedanje parlamenta.

Rim, 14. maja. (Kor. urad.) Govoreč o dozdevni rešitvi kabinetske krize pišejo »Corriere d'Italia« in drugi listi pred vsem o možnosti preustrojitve kabineta Salandra. »Messaggero« trdi, da je opozoril Salandra na Giolittija in pravi, da so izjavili Giolittijevi prijatelji, da ta vlada noče prevzeti, marveč da hoče vstopiti samo kot član v kabinet, ki bi bil za izravnavo. »Messaggero« in »Corriere d'Italia« opozarjajo tudi na možnost sestave kabineta pod vodstvom predsednika zbornice Marcora.

Mnenje dunajskih krogov.

Dunaj, 14. maja. »Wiener Allg. Zeitung« piše: Glede rešitve italijanske ministrske krize so mogoče naslednje kombinacije: ali ostane sedanja kabineta, ali se izvrši rekonstrukcija Salandrovega ministrstva, ali pa pride novo koalicijsko ministrstvo. Dosedaj se ne da ničesar reči, kako bo kriza iztekla; vse kar se govori o stališču Italije, je prazna kombinacija. List poudarja, da želi monarhija živeti z Italijo v prijateljskih odnosih, kar bi omogočilo, da se izpolni in zagotovijo gotove nacionalne želje italijanskega naroda.

»Neues Wr. Abendblatt« piše: Večina italijanskega naroda gotovo ne mara vojne in vlada, ki bi se postavila za nevtralnost, bo imela v deželi gotovo dosti zaslobe proti hujšakem, ki jih vodijo samo fraze k najnevarnejšemu podvzetju. Demisijska kabineta je položaj omilila. Pot do miru je zopet prosta in s tem tudi dana možnost, da si ohrani Italija prijateljstvo Avstro-Ogrske in Nemčije.

Incidenti na Montecitoriju.

Rim, 14. maja. (»Agenzia Stefania«.) Nekaj sto intervencionističnih dijakov je vdrlo danes dopoldan v palačo zbornice. Dijaki so razbili v vestibulu šipe, portala in okna na fasadi. Navzoči poslanci in sluga so dijake spravili ven.

Rim, 14. maja. (Kor. urad.) Z ozirom na incidente, ki so se odigrali danes dopoldne na Montecitoriju, je bil policijski komisar, ki posluje kot varnostni organ v zborničnem poslopiju, suspendiran. Službo je prevzel rimski kvestor osebno.

Demonstracije in manifestacije v Italiji.

Iz Lugana poročajo: »Stampa« se ostro obrača proti vojnemu hujšakem ter jim očita, da stremijo za pravcatim državnim preobratom.

V Bari, Ankoni, Bologni, Padui, Spezii in v mnogih drugih krajih so se vršile manifestacije za vojno. Množice so prepevale maršeljze. Demonstranti so se opetovano spopadli s policijo.

Iz Rima poročajo: V mestu je danes opažati živahno politično agitacijo. V mnogih mestih so se vršile velike demonstracije. V Milanu so pretepli intervencionisti bivšega ministra Bertolinija, češ, da je udeležnik Giolittijevega izdajstva. Pri tem je prišlo tudi do spopada z oficirji, ki so hoteli braniti Bertolinija. V nekem drugem delu mesta so izžvižgali bivšega ministra Facto. V Turinu je množica pobila šipe v redakciji Giolittijevega glasila »Stampa«. Francoski listi begajo ljudstvo še bolj. Tako pripoveduje »Temps«, da so nameravali Nemci svoj čas, ko so stali pred Parizom vdreti čez gorenjo Italijo na Francosko, da zagrabijo Francoze z boka.

Socijalistična stranka pozivlja svoje pristaše, da naj se z vsemi

sredstvi zavzemajo za mir. 15. in 16. maja se vrši v Bologni sestanek soc. delegatov.

V Romagni prireja ljudstvo demonstracije proti vojni. (»Gr. Tpst.«)

Umetnine v gorenji Italiji.

Lugano, 14. maja. Umetnine v gorenji Italiji spravljajo na jug, iz Benet se odnesli že vse dragocene slike in skulpture.

Kraljica Margerita je dala II. nadstropje svoje rimske palače »Rdečemu križu« na razpolago. (»Gr. Tpst.«)

Boji v Tripolitani.

Rim, 14. maja. »Agenzia Stefania« poroča iz Tripolisa 13. t. m. Včeraj popoldan so napadli vstajši našo kolono pri Misuruti. Napad smo odbili. Naše izgube znašajo 11 ubitih in 32 ranjenih.

Potopitev »Lusitanije«.

Vanderbilt med žrtvami.

Iz Londona poročajo: Med žrtvami »Lusitanije«, ki so jih mrtve izvlekli iz morja, je tudi Vanderbilt. Za njegovo truplo je, kakor znano, razpisala njegova rodbina nagrado 1000 funtov šterlingov.

Dernburg na agitacijskem potovanju v Clevelandu.

Dernburg je na povabilo nemškega poslanika v Washingtonu, Bernstorffia, podvzel agitacijsko potovanje po Clevelandu, da predava tam, kakor tudi v mnogih drugih mestih, o vojni. V Clevelandu je napram časnikarjem o potopitvi »Lusitanije« izjavil sledeče: Potopitev »Lusitanije« je bila po vojnem pravu utemeljena. Anglija je ladjo klasificirala kot pomorno križarko ter jo oborožila. Pasazirje so od nemške strani nujno in opetovano svarili, naj se ne vozijo z ladjo. Enako se je postopalo tudi glede parnika »Transatlantico«. Parnik je 7. maja z istim rizikom odplul iz Novega Jorka v Anglijo. Tudi v tem slučaju je časopisje na enak način svarilo.

Wilson o potopitvi.

Predsednik Wilson je govoril pod pritiskom nevtralnega gibanja naseljenih Amerikancev 11. t. m. na zborovanju, na katerem je bilo 40.000 oseb. Večina udeležencev je obstojala iz naturaliziranih Nemcev in Avstrijcev. Avstrijci so pripadali raznim narodnostim. Predsednik Wilson je izjavil, da Severoameriške Združene države še vedno zasledujejo to, da varujejo nevtraliteto ter ohranijo mir. Upa, da bo v zadevi »Lusitanie« dogovor dovedel do sporazuma z Nemčijo.

Podpišite drugo vojno posojilo!

V drugič, odkar se je pričela od sovražnikov nam vsiljena vojna, se obrača država do celokupnega prebivalstva s povabilom in pozivom, da mu da na razpolago denarna sredstva, ki jih potrebuje za nadaljevanje in srečno završitev boja.

Sijajen je bil uspeh prvega vojnega posojila; presenetljivo je učinkoval na tiste kroge, ki so tolikrat podcenjevali našo sposobnost in moč; uničevalno je vplival na naše sovražnike.

Še sijajnejši mora biti uspeh drugega vojnega posojila!

In to bo, ako bo vsakdo v resnici prispeval po svojih močeh, ako bo vsak zaupajoč v državo in njeno silo, izpolnil svojo dolžnost, kakor jo izpolnjujejo v junaški požrtvovalni hrabrosti na bojišču naši očetje, sinovi in bratje.

Udeležba pri vojnem posojilu ni nikaka žrtev, temveč se ž njo plodno in naloži glavnica!

Zatorej podpišite vsi drugo vojno posojilo!

Podpisovanje (proglazenje) se začne dne 8. in se konča dne 29. maja 1915. opoldne ob 12. uri.

Pogoji za podpisane so še ugodnejši kot pri prvem vojnem posojilu.

Podpisovalna cena je določena le s 95 K 25 v in ker so se banke odpovedale na svojo polodstotno provizijo, celo le s 94 K 75 v. To posojilo je plačljivo po 10 letih.

Kdor je plačal 94 K 75 v, dobi dne 1. maja 1925 vrnjenih 100 K.

Za to uživa visoko obrestovanje po 5 1/2 K za 94 K 75 v, t. j. 6 1/4 odstotkov skozi 10 let. Obresti se izplačujejo v polletnih obrokih 1. dne maja in 1. dne novembra po dospelosti.

Od poštne hranilnice ustanovljena rentna hranilnica omogočuje z deleži po 75, 50 in 25 K tudi manj premožnemu nabavljenju — ravnotako mu nudi možnost, da zamenja svoje deleže zopet v gotovino, če bi

bil v teku 10 let morebiti prisiljen natičiti svoje prihranke.

Premožnejši lahko nabavijo kose po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 kron.

Pri zneskih do 200 K je treba nabavno ceno plačati takoj pri priglazenju.

Kdor podpiše nad 200 K, plača pri prijavi 10 odstotkov priglasene podpisanega zneska, dne 26. junija in 27. julija po 25 odstotkov, dne 27. avgusta 20 odstotkov in ostanek dne 24. septembra 1915.

Prijave se lahko vrše pri vseh poštinih uradih, davkarijah, bankah in hranilnicah in se dajejo istotam tudi vsa natančnejša pojasnila.

Avstro-ogrsko banka in blaginica za vojna posojila dajeta v svrhu nabave vojnega posojila pod jako ugodnimi pogoji posojila na vrednostne papirje, blaginica za vojna posojila pa poleg tega tudi proti zastavi hipotekarnih tirjatev, tako da se morejo tudi hipotekarni upniki, ki ne razpolagajo z gotovino, brez nadaljnjega udeležiti te akcije.

Ti ugodni pogoji, ki jih izpolnijo lahko tudi manjpremožni, mali hranilci, nudijo vsakomur možnost, da podpiše zatorej

naj tudi vsak podpiše drugo vojno posojilo!

Država je danes najboljši dolžnik, najvarnejši plačnik. Z bogatimi obrestmi dobi vsak svoj denar povrnjen, kdor podpiše vojno posojilo. Pomaga državi, še bolj pomaga samemu sebi.

Pridno prebivalstvo Kranjske je bilo vsikdar opora države. Vojski iz Kranjske krvave in zmagujejo za čast in slavo naše stare, ljubljene Avstrije. — Tudi sedaj, ko naj se dajo državi sredstva za nadaljevanje in zmagonosno završitev boja, se ne bo noben Kranjec obdržal in pomišljal, temveč bo krepko sodeloval za končno zmago in mirno bodočnost.

Zatorej podpiši vsakdo drugo vojno posojilo.

V Ljubljani, dne 14. maja 1915.

C. kr. deželni predsednik:
SCHWARZ s. r.

C. kr. prostovoljni strelci na Kranjskem.

Prejeli smo naslednji poziv:

Deželni odbor je vsled soglasnega sklepa razposlal vsem občinam na Kranjskem poziv, iz kojega posnemamo sledeče odstavke:

Resnost časa zahteva, da vsak stori svojo dolžnost v obrambo domovine.

Kranjska dežela je lahko ponosna na dosedanje delo. Naši polki so se pokrili na vseh bojnih poljih vnovič z neverjetno slavo!

Kmalu bo deset mesecev, odkar divja največja vojska, ki jo je kdaj videl svet.

Med tem, ko so se naši neprenehajo junaki borili z brezizgledno hrabrostjo na daljnih bojiščih na severu in jugu, za dom in cesarja, smo lahko nemoteno nadaljevali delo miru v deželi sami.

Ni izginilo upanje, da bi ne ostalo tudi v bodoče tako, tem bolj, ko na severu zmagonosno prodirajo naše slavne armade.

To sveto zemljo moramo braniti z vsemi močmi zoper vsakega sovraga, naj pride od ktere koli strani, kliče mu ponosno povelje: Roko proč!

Poveljstvo cesarske armade je ustanovilo poseben zbor c. kr. prostovoljnih strelcev in vabi k pristopu. Že se je oglasilo na Kranjskem dokaj pogumnih mož.

Deželni odbor je soglasno sklenil, to prizadevanje najodločneje podpirati in pospeševati in se obrača do vseh županstev v deželi z nujnim pozivom, da s svoje strani vse store, da se v vsaki občini oglašajo čim več mož in mladeničev, ki so pripravljeni vstopiti v vrste c. kr. prostovoljnih strelcev.

Priglasila se izvrše pismeno ali ustmeno, bodisi naravnost na deželni odbor v Ljubljani ali pa pri domačem županstvu.

Nadejamo se, da se pozivu deželnega odbora odzove čim večje število mož in mladeničev. Vse podrobnosti se izvedo pri deželnem odboru in pri vsakem županstvu.

Vse moštvo na krov!

Pismo slovenskega vojaka iz Karpatov.

Neki goriški vojak, ki se nahaja v Karpatih, je pisal domov pismo, v katerem pravi med drugim:

Mestece Bardijevo (madžarski Bartfa, nemški Bartfeld) leži na južni strani sedanjih karpatskih bojev. Sprejati stoje visoki karpatski hribi, na katerih se sedaj bojujejo hudi boji, zadaj in na straneh se dvigujejo mali in visoki griči. Iz Bardijeve vodijo tri glavne ceste, prva na Zboro, drugo na levo proti Gorlicam, tretja v Prešovo (madžarski in nemški Eperjes).

V Bardijevu se nahaja železniška postaja in obenem konec stranske železniške črte, ki pelje iz Prešovega gori. Ta stranska črta je za vojaštvo velike važnosti.

Mestece Bardijevo šteje okoli 6000 prebivalcev — seveda v mirnem času. Sedaj je tam še kakih 3000 civilnih oseb. Znamenitost v mestecu je krasna in velika cerkev. Ta cerkev je najvišja stavba v mestecu, ki kraljuje daleč na okoli po svoji lepoti in bogastvu. Poleg te rimsko-katoliške cerkve imamo še eno našo večjo cerkev, potem imajo Rusi svojo cerkev, luteranci, grško-katoliki, in seveda tudi Židje svoj tempel. Sredi glavnega trga stoji starodavna mestna stavba — mestni muzej, ki po svoji karakteristični obliki vzbuja pozornost vsakega tujca.

V Bardijevu prebajo po veliki večini Slovaki in na ulici se sliši jako malo madžarsčine. Trgovina pa je vsa v židovskih rokah. Od 110 trgovin, ki se v Bardijevem nahajajo le 5 katoliških. Tako ni samo v Bardijevem, ampak v celih Karpatih. Tako je z Zborovom (ki je seveda manjši kakor Bardijevo), v Prešovem, v Giralutu, v Stropkovem, v Homoni in tudi v Košicah je velika večina trgovine in obrti v židovskih rokah.

Kljub temu, da tvori slovaško prebivalstvo v Bardijevu veliko večino prebivalstva — so vsi zunanji napisi madžarski, in mnogo jih je tudi hebrejskih. Mestece živi izključno od Slovačkov, cela okolica je slovaška, a v Bardijevu ne najdeš enega slovaškega napisa. Slovaški pa znajo vsi govoriti, in v trgovinah se ne sliši drugega, kakor slovaščino. Madžarsčine se nič ne sliši, več se sliši nemščine. Šole so vse madžarske. Tu se nahaja madžarska gimnazija, šrasedna meščanska dekliška in deška šola in še nekaj drugih. — Le še v cerkvah se čuje razne pridige v slovaškem jeziku.

Rasi so že bili v Bardijevu o priliki prvega upada na ogrsko tla, velike škode niso provzročili. Le lačni so bili. Gospodinja v čije poslonju se sedaj nahaja naša poljska pošta je pripovedovala, da je položila na mizo kosilo za moža in družino. Prišli so Rusi, se usedli in pojedli vse. — Rusov je bilo v Bardijevem 5000. Tam so bili en teden. Proti južni strani so podrli do vasi Kobile (madžarski Lopolu), kamor je dospela le patrulja 12 kozakov, katere so naši pobili. Šest kozakov leži s konji vred zakopanih na malem griču tik Kobile.

V Bardijevu prebivajo po veliki ker so se naši umaknili, in tako je ostalo mestece nepoškodovano. Rusi so odšli.

Kako se pa sedaj živi v Bardijevu?

Kakor znano, se sedaj vrše boji pri Z. Naši topovi stoje na desni strani Z. na hribu, kjer se nahaja razvalina starega gradu. Težki topovi pa stoje pri G., ki je oddaljena le 3 kilometre od Bardijeve. V Bardijevem se torej sliši neprestano grmenje topov. Civilno prebivalstvo je bilo začetkom streljanja silno prestrašeno in je pobegnilo na vse strani Ogrske. Trgovine so bile kmalu vse zaprte in mestece je bilo, kakor izumilo. Na ulici se je videlo le vojaštvo in dolge vrste vozov, ki so bili na potu skozi mesto in vozili živež in municijo nam četam v prvi ognjenih vrstah. In tam je stal črnobladat, zamisljen in potr žid v svoji dolgi črni, ne prav čedni halji.

Ljudje so začetkom mislili, da bo stric Rus spet prišel na obiske v Bardijevo. A tega do danes ni bilo še in najbrže ga tudi ne bo več. V zadnjem času se je začelo civilno prebivalstvo spet vračati v mestece, ki je začelo polagoma spet dobivati svoje navadno lice. Trgovine so spet vse odprte in vidi se že zadovoljne židovske obraze. Kljub temu, da topovi takorekoč pred vrati Bardijeve grme in pojo svoje smrtonosne pesmi, se civilno prebivalstvo malo več zveni za to in gre po svojih poslih dalje, kakor bi se nič ne zgodilo. Ruski šrapneli se vidijo iz Bardijeve, ki eksplodirajo tam gori ne daleč od mesteca, a prebivalstva to ne vznemirja več, ker se je tem strelom in eksplozijam že privadilo in ker tudi je prepričano, da se stricu Rusu ne bo več posrečilo priti do starodavne-ga Bardijeve.

Naši slovenski fantje dobro poznajo te kraje. V posebnem spominu jim ostanejo občine Smilno, Zboro,

Cerzes, Cigla itd., kjer so bili krvave boje in Rusom prizadejali velike izgube. Posebno pa Bardijevo nihče ne pozabi. Saj je tam izstopil iz želez. vozov in prišel kmalu od tam sovrážniku nasproti.

Gor. L.

Dnevne vesti.

— Seja ogrskega ministrstva. Včeraj popoldne se je vršil v palači ministrskega predsedstva pod predsedstvom min. predsednika grofa Tisze ministrski svet, ki so se ga udeležili vsi v Budimpešti se nahajajoči člani vlade.

— Vojno posojilo. Pri dunajskih bankah so podpisali vojno posojilo med drugimi: Avstrijska rudarska družba 5 milijonov, grof Larisch-Mönnich 1 1/2 milijona (1/2 milijona na ogrsko posojilo), J. M. Müller 1 milijon, Vogel in Noth 1/2 milijona, Karel knez Kinsky 1 milijon, Linolejska industrija Leopold Blum 1/2 milijona. Avstr. kreditni zavod za trgovino in obrt je podpisal 20 milijonov, kakor za prvo posojilo. Ogrska komercialna banka je podpisala 3 milijone, spl. premogokopna delniška družba 1 milijon ogrskega vojnega posojila, istega posojila 1/2 milijona tudi VII. temešvarski armadni zbor na inicijativno nadvojvode Josipa.

— Imenovanja v armadi. Za podpolkovnika je imenovan major 87. pešpolka Alojzij Lubenik. Za majorja je imenovan stotnik 45. pešpolka Anton Kováčič. Za stotnike so imenovani nadporočniki: Gustav Gladnik pešpolka št. 10., Emil Knific pešpolka št. 17., O. Pečar pešpolka št. 90., V. Toman pešpolka št. 58., Rudolf Gorišek saperskega bataljona št. 7., Viktor Kováčič pešpolka št. 97. in Alojzij Koržec pešpolka št. 17. — Za nadporočnike so imenovani poročniki Henrik Majcen 24. pešpolka, H. Potočnik železniškega polka, Branko vitez Pogačnik 4. bos.-herc. pešpolka, Ferdinand Breznik 14. saperskega bataljona, Karel pl. Zupančič 27. pešpolka, Ivan Koprivec 59. pešpolka, Alfonz Stergar 1. saperskega bataljona, Jos. Hočevar 7. pešpolka, Josip Peteln 9. pešpolka, Robert Kocijančič-Bauer 7. pešpolka. Za poročnike so imenovani praporščaki Mat. Močan 3. bos.-herc. pešpolka, Rudolf Rudež 100. pešpolka, Rudolf Tavčar 80. pešpolka, Franc Podleshak 96. pešpolka. — Nadporočnik v rezervi 92. pešpolka Ivan Kalíšnik je imenovan za stotnika. — Za nadporočnike v rezervi so imenovani Karel Mikuš 53. pešpolka, Viljem Lavrenčak 17. pešpolka, Izidor Modic 2. bos.-herc. pešpolka, Karel Tribnik 87. pešpolka, Roman Pečnik 7. pešpolka, Franc Pavlič 79. pešpolka, Gilbert Zupančič 4. bos.-herc. pešpolka, Ludovik Klobčič 53. pešpolka, Jakob Dolinar 2. bos.-herc. pešpolka, Vladimir Černovšek 56. pešpolka, Rudolf Strašak 17. pešpolka, Josip Lenko 87. pešpolka, Fr. Verhonica 47. pešpolka, Artur Zmrzlikar brzojavnega polka, Rudolf Vilčnik 17. pešpolka, dr. Milan Korun 4. bos.-herc. pešpolka, dr. Franc Roštaher 2. bos.-herc. pešpolka, Anton Likar 79. pešpolka, Jos. Hočevar 22. pešpolka, Jos. Levč 28. pešpolka, Ivan Firbas železniškega polka, Juri Milavec 3. saperskega bataljona, Juli Valenčič 79. pešpolka, Franc Čop 2. bos.-herc. pešpolka, Bruno Javernik 100. pešpolka, Leopold Vičar 22. pešpolka, Franc pl. Premsterstein 2. bos.-herc. pešpolka, Ivan Zidanšek 97. pešpolka, Friderik Perme brzojavnega polka, Franc Zupančič. — Za poročnike so imenovani praporščaki Konrad Simnič 17. pešpolka, Josip Kavka 1. saperskega bataljona, Josip Bitenc 87. pešpolka, Franc Mirnik 87. pešpolka, Viktor Vertačnik 1. bos.-herc. pešpolka, Josip Vidmar 4. bos.-herc. pešpolka, Makso Kosovel 47. pešpolka, Fr. Jankovič 17. pešpolka, Viktor Sinkovec 2. bos.-herc. pešpolka, Ivan Perko 84. pešpolka, Ivo Hrašovec 27. pešpolka, Jos. Badač 87. pešpolka, Karel Kolarič 3. pion. bataljona, Vinko Kolenc 27. pešpolka, Franc Pečnik, Rajko Lederhas in Viktor Sorger 27. pešpolka, Rihard Pečnik 3. bos.-herc. pešpolka, Ivan Vrečar 97. pešpolka, dr. A. Ondrejko-vič 32. pešpolka in Franc Sirc 27. pešpolka.

— Imenovanja v mornarici. Fregatni kapitan Adolf Mladič je imenovan za kapitana linijske bojne ladje; korvetni kapitan Simon Jernejčič je imenovan za fregatnega kapitana; za mornaričnega superijorja VII. činovnega razreda je imenovan mornarični župnik Ivan Koršič; za višjega mornaričnega kurata je imenovan kurat Anton Jarc; fregatni zdravnik dr. Viktor Slam-

dolarjev. Izbirčen ni bil: jemal je stare in mlade, debele in suhe, priproste in elegantne. Preiskovalni sodnik ima sedaj strahovito delo, kajti zapuščene Wagnerjeve žene prihajajo od vseh koncev Zedinjenih držav v St. Louis, da bi pričale proti pretkanemu sleparju.

* **Avtomobilska nesreča.** V Dunajskem Novem Mestu je zadel veleindustrialec baron Ringhofer s svojim avtomobilom, v katerem je sedel poleg njega in šoferja še neki njegov gost, s tako silo na železniško zatvornico, da se je avtomobil prevrnil. Vse tri je vrglo iz voza in so bili težko poškodovani.

* **Požar v mlinu.** V mlinu »Viktoria« v Budimpešti, enem največjih mlinarskih podjetij glavnega mesta, je izbruhnil velik požar. Podrobnosti še ni. Izgorelo je 40 vagonov žita, ki je bilo vredno okrog 250.000 K. Škoda na poslopju in upravi znaša 400 do 500.000 K. Gasilci so rešili glavni mlin, prostor za stroje in velika skladišča. Ob 8. zvečer je bil požar pogašen. Gasilnih del so se udeležili tudi črnogojniki.

* **Pravcati zavod za odpravljanje ploda** je razkrila dunajska policija. Babica Matilda Thilip, ki se je imenovala »Madame Roché« in kemik Ferdinand Kreithner, ki se je nazival »dr. Steiner«, sta organizirala svoje zločinsko podjetje uprav trgovsko. Z inserati je privabila babice žene, ki bi bile rade prikriale sad nedovoljene ljubezni, ali pa se izognile preobremenjenemu zakonskemu blagoslovu, ter jih z obljubami in naveti pregovarjala, da so se podvrgele operacijam, katere je v njenem stanovanju izvrševal proti primernemu honorarju kemik Kreithner — dr. Steiner. Podjetje je cvetelo in vsak dan so prihajale nove klijentke, večinoma iz siromašnejših stanov. Thilipova in Kreithner sta že predkaznovana.

* **Senjor čeških žurnalistov dr. Servac Heller**, šefurednik »Narodnih Listov« je slavil včeraj svojo 70letnico. Svoje žurnalistično delovanje je pričel dr. Heller kot korespondent uglednega češkega dnevnika v Petrogradu, odkoder je pošiljal zlasti za časa rusko-turške vojne 1877/78 obširna poročila. Leta 1879. je zasnoval skupno s slavnim pesnikom Svatoplukom Čechom literarno revijo »Květy«. Leta 1884. je bil dr. Heller izvoljen v Slanah za državnega poslanca; leta 1895. ga je poslala domaška mestna skupina v češki deželni zbor. Zaslužni češki časnikar pa se je kmalu zopet umaknil v zahtejne svoje redakcijske pisarne, kjer si je stekel za politično izobrazbo in za napredek češkega naroda velikih zaslug. Po smrti poslanca Anyža je prevzel dr. Servac Heller glavno uredništvo nekdanjega Gregorjevega lista. — Častitemu, velezaslužnemu kolegi žurnalistu kličemo tudi mi: Na mnoga leta!

* **Resnica in nevtriliteta v odstotkih.** »Tägliche Rundschau« piše, da je neki newyorški list dal dvema »strokovnjakoma« oceniti v odstotkih resnico in nevtriliteto glede vojnih poročil raznih strank. Najprvo resnica: Nemška uradna poročila 100%; poročevalci v Stockholmu 75%; poročevalci v Rotterdamu 50%; poročila francoskega generalnega štaba 45%; poročila ruskega generalnega štaba 20%; posebni kabel »Matina« 10%; poročila »Matina« 8%; očividci v Belgiji 5%; iz Niša se poročila 4%; iz neke občine na fronti 3%; žena nekega ameriškega trgovca s čevlji 2%; francoski agent iz Sirije 1%; Havasova poročila 1/2%; Reuterjeva poročila 0%. — Kar se tiče nevtrilitete vojnih poročil, cenijo strokovnjaki: Svico na 100%; Švedsko na 95%; Bolgarsko na 90%; Grško na 80%; Norveško na 70%; Špansko na 70%; Dansko na 51%; Čilsko na 50%; Italijo na 49%; Romunsko na 48%; Holandsko na 1%; Ameriko na 0%; Belgijo na — 100%.

* **Izgubljena ameriška milijarda.** »Dresdener Nachrichten« priobčjuje vest, da je Evropa in predvsem Nemčija izgubila skoro milijardo kron samo zato, ker letos ni bilo v Evropo običajnih ameriških gostov. Prej so na pomlad prihajali

Amerikanci v velikem številu v Evropo, večinoma v evropske kopelje. In ob tej priliki so vedno prihajali tudi v Berlin, kjer so bili v gostilnah in trgovinah zelo vpoštevanja vredni odjemalci, ki so izdajali mnogo denarja. Vsota, ki so jo puščali Amerikanci v Evropi, znaša skoro milijardo kron. In če tudi ne bi bilo sedanjih težav na potovanju, bi Amerikanci vendar ne prišli v Evropo, ker, kakor poročajo iz New Yorka, ameriške oblasti ne izdajajo potnih listov Amerikancem, ki bi hoteli za zabavo potovati v Evropo. Kdor hoče dobiti potni list, mora dokazati, da je zanj potovanje neobhodno potrebno. Že v zadnjih mesecih je ameriški državni oddelek zelo obteževal izdajanje potnih listov ameriškim državljanom, ki hočejo potovati v Evropo, in to zato, da bi se izognil morebitnim težavam s strani evropskih vlad.

* **Grof Tolstoj o vojni.** »Pester Lloyd« ima poročilo, da se v vjetniškem taborju v Libereh nahaja v vjetništvu tudi eden izmed sinov slavnega ruskega pisatelja in misleca, grofa Leva Tolstega, ki je kot polkovnik poveljeval kavalerijskemu polku ter bil v bitki pri Limanovi vjet. V vjetniškem taborju ga je našel baje neki avstrijski zdravnik, ki je bil prej v ozki zvezi z Jasno Poljano in rodbino Tolstega. Polkovnik grof Tolstoj se ni pritoževal vsled svojega sedanjega položaja v vjetništvu. Ima baje dovolj dobrih knjig na razpolaganje in mu tudi ni dolgočasno. Hvali hrabrost avstrijske armade. Potrebna je bila nadnaravna hrabrost, da se je mogla avstrijska armada vzdržati proti ruski premoči, čestokrat tudi desetkrat večji. Nemčija je dosegla svoje uspehe vsled svoje občudovanja vredne organizacije. Ves nemški narod je danes ogromen vojni stroj, ki ga vodijo genialni vojni tehniki. To je zopet dokaz, da mora duh vedno zmagati nad maso. V Rusiji je sedanja vojna zelo popularna. Ljudstvu so že leta vbijali zavest, da je vojna z Nemčijo, ki ogroža razvoj Rusije, nujna. Močnejši revolucijski stremiljenj v Rusiji sedaj ni. Ljudstvo pričakuje, da bo vojna dobro učinkovala na Rusijo. V notranjepolitičnih razmerah bodo nastale izpremembe, naj bo rezultat kakršenkoli. Na vsak način postane Rusija v resnici ustavna država in inteligenca bo imela na vlado večji vpliv, nego dosedaj, kajti vidi se, da Nemčija zmaguje s svojo inteligenco.

* **Koliko porabi en dreadnought.** Neki francoski list objavlja naslednjo sliko naravnost gigantičnega »konzuma« enega samega modernega dreadnoughta: Francoska bojna ladja, tipa »Danton«, požge 2000 kg premoga na uro, če vozi z manjšo brzi- no kakor 11 vozlov; ako pa vozi 20 milj, porabi 19.000 kg premoga na uro in po 115 urah so njena ogromna skladišča premoga prazna. Nemški in angleški dreadnoughti imajo po 10 do 12 velikih 305mm topov, od katerih odda lahko vsak okrog 150 strel. Municija za teh 12 topov stane skoraj 5 in pol milijona frankov. Ako bi oddal vsak top vsako minuto po en strel, gre teh 5 in pol milijona te- kov 2 in pol ure v zrak. Angleški dreadnought s posadko približno 900 mož ima v svojih skladiščih naslednje množine živil: 30 ton sveže govedi- ne, 60 ton krompirja, 6 zabojev slani- ne, 300 funtov fižola, 72 zabojev bi- skvita, 225 funtov makaronov, 4 za- boje konzerviranih karot, 750 sode, 12 tucatov steklenic popra, 8 tucatov škatelej graha, 300 funtov klobasic, 50 sodov svinjske masti, 65 sodov mar- garine, 180 plati slanin, 4 zaboje pa- stet, 150 zabojev šokolade, 8 zabojev jabolk, 8 zabojev vložnih slanikov, 24 tucatov steklenic z omakami, 44 tucatov škatelej z marmeladami, 500 funtov korint, 900 funtov konzervira- nega sadija, 8 zabojev ledvic, 8 zabo- jev jezikov, 12 zabojev svinjine, 225 funtov zdroba, 6 zabojev sardin, 120 škatelej keksov, 36 kuhanih gnjati, 30 hlebov sira, 2250 funtov nasoljenih rib, 50 škatelej konzerviranih rib, 720 jajc, 70 zabojev paradiževcev, 500 kg čebulje in 1000 zabojev cigaret.

Izgubljen dan

je vsak, ki se prične po prečuti noči. Samo po krepilnem spanju lahko z

KINO CENTRAL
v
deželnem gledališču.

vso močjo sežemo po delu. Po prečuti noči smo kakor ohromeli, delamo brez moči in raztreseni, in kar go- rimo, je skoro brez vrednosti. Ponaj- večkrat pride pomanjkanje spanja od

Film, katerega so v New Yorku in v Berlinu več tednov neprestano predstavljali, danes v Ljubljani.

Polarni lov kapitana Kleinschmidta.

Mojstrsko delo kinematografske umetnosti. — Dosedaj nepresegljiv.
Grozote podmorskih bojev Nemoev proti Angležem.
Strah Angležev.

Več letanišnji vojni film! Boji podmorskih čolnov ter več drugih prvovrstnih točk. Več letanišnji vojni film!

Brzojavna poročila.

OKROŽNICA ITALIJANSKE VLA-
DE NA PREFEKTE.

Rim, 14. maja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« javlja: V zmislu sklepa današnjega ministrskega sveta je ministrski predsednik Salandra poslal prefektom brzojavno okrožnico, v kateri jih poblašča, da lahko poverijo, ako smatrajo to za potrebno, vojaški oblasti vodstvo javne varnostne službe in zaščito javnega reda. S to odredbo — tako pravi okrožnica — dokumentuje vlada svoj sklep, da bo porabila z neomaj- no odločnostjo vsa zakonita sred- stva za ohranitev javnega miru in reda. Vendar pa goji zaupanje, da bolje odgovarja duhu bdeče odgo- vornosti italijanskega naroda, da se prepreči nepreračunljiva škoda, ki bi jo lahko povzročil v takem trenutku kakor je sedanjí prizor državljanske nesloge in burne razbrzdanosti poli- tičnih strasti. Zanimarjenje spošto- vanja napram inozemcem je sramo- ta za civilizacijo dotične dežele in že sum, da se hoče pritiskati na javno oblast, moti odgovornost in slabi ugled. To je že samo na sebi obžalo- vanja vredno, v sedanjih okolišnih pa lahko škoduje blagru države.

Italijanski narod, ki se je v te- žavnih dneh svoje zgodovine dostoj- nianstveno zavedal svoje dolžnosti nasproti domovini, bo tudi sedaj storil svojo dolžnost.

Ranjen sin ogrskega ministra.

Budimpešta, 13. maja. (Kor. urad.) Sin domobranskega ministra barona Hazai, praporščak Bela baron Ha- zai, ki je začeloma meseca vojne prostovoljno vstopil v armado, je bil v bojih na Dnjestrju pri nekem konje- niškem napadu težko ranjen. Mini- ster baron Hazai se je danes zvečer odpeljal v Marmaros Sziget, kamor so prepeljali njegovega sina.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali: za »Ciril-Metodovo družbo« Neimenovani iz Trebnjega 10 K, na- bral v veseli družbi na Mrzližu in 6 K, nabrano v mali družbi pri Anto- nu Hrovatinu v Vipavi. Skupaj 16 K, Srčna hvala!

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki po- stane naš naročnik. — Brezplačna po- jasnila pošilja: 545

Srečkovno zastopstvo 1. Ljubljana

Kakor gobe po gorkem dežju rastejo sedaj novi takoiimenovani iz- delki praškov za pečenje, ponarede kolikor mogoče varljivo znane znamke in se celo ne sramujejo izkušene re- cepte drugih firm dobesedno natisniti na zadnji strani svojih vreč. Seveda so pa gospodinje, ki so poskusile ta prašek za pečenje, že izrekle svojo sodbu. Skoro vsi izdelki so brez vred- nosti, popolnoma neprimerno sestav- ljeni in povzročajo naravnost skačenje z njimi pripravljenih jedil. Za tako- zvane vojne moke so popolnoma ne- porabni. Vsaki gospodinjji bodi v last- nem interesu nujno svetovanje zahtevati milijonkrat preizkušeni znamki »dr. Oetkerja prašek za pečenje Bakin«, ali »dr. Cratos Treff prašek za pe- čenje« in zavracati ponaredbe.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 200-2		Srednja dnevna temperatura		Vetrovi		Nebo	
čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	temperatura v °F	smernost	hitrost	del. oblak.	pol. oblak.
14. 2. pop.	730.9	21.1	sr. jzah.	pol. oblak.			
15. 9. zv.	732.2	15.0	sr. jzah.	del. oblak.			
15. 7. zj.	735.7	14.8	sl. svzh.				

Srednja včerajšnja temperatura 15.7, norm. 13.9. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Vozni red

6. kr. priv. južno železnice.

Veljaven od 1. maja do preklica.

Proga Dunaj — Trst:

Prihod z Dunaja.	Odhod na Dunaj.
ob 4.45 zjutraj	ob 4.34 zjutraj
5.55 dop.	11.26 dop. brz.
10.11 dop.	3.11 pop.
12.45 dop.	12.11 pon. brz.
5.46 zveč. brz.	12.18 pon.
12.55 ponoči.	

Prihod iz Trsta.	Odhod v Trst.
ob 4.22 zjutraj	ob 5.13 zjutraj
11.41 dop. brz.	6.03 zjutraj brz.
1.41 pop.	1.46 pop.
11.41 ponoči.	6.06 zv. brz.
12.06 pon. brz.	1.20 ponoči.

Proga Ljubljana — Vrhnika:

Prihod z Vrhnike.	Odhod na Vrhniko.
ob 6.38 zjutraj	ob 7.25 zjutraj
10.38 dop.	1.46 pop.
7.15 zvečer.	8.10 zvečer.

Burke in * porednosti

Sramežljive kratkočasnice.

Izdal

Tinček Hudoklin.

Cena 1 K, s pošto 1 K 10.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Kuverte s firmo

priporoča

„Narodna tiskarna“.

Kdor svoj želedec ljubi,

ne pije drugega, kakor

želodčni liker

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Pristni „FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

3

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

362

M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Ovčjo volno

vsake vrste, oprane in neoprane

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini.

962

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

J. GROBELNIK, LJUBLJANA,
Mestni trg 22.

Naznanilo.

Vse blago se prodaja
po starih nizkih cenah.

Lepa hirmanska darila.

Dajvečja bogata zaloga
ur, verižic, vojnih obeskov,
uhanov, zapestnic, briljantov.

Priporoča in vabi za obilen obisk

F. ČUDEN v Ljubljani
delničar švicarskih tovarn Union ur.

1036

Naročite novi vojni spominski cenik s koledarjem tudi po pošti zastonj.

12 steklenic stane 6 kron franko. Ako ima pomanjkanje spanja vzrok v tež-kočah prebave, vzemite Fellerjeve od- vajalne rabarbarske kroglice z zn. „Elsakroglice“, 6 škatlic franko za 4 krone 40 h. Oba izdelka pošlje pristna lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 238 (Hrvaško).
Re — — —

Soboto 15.

Nedeljo 16.

Ponedeljek 17.

Največja izbora žalnih klobukov.

Priporoča se
solidna trrdka

modni salon

specialno damskih in otroških slavnikov
ter svilenih čepic v najnovejših oblikah.

MARIJA GÖTZL, Židovska ulica, šteč. 8.

533

Vnanja naročila obratom pošte in na izbero.

Tvorica aluminija v Lendu išče
za takojšnji nastop ob dobri plači,
krepke, samske 1210

delavce.

HIŠA

z dobro vpeljano trgovino na najlep-
šem prostoru v prijaznem trgu na Do-
lenjskem se da v najem. Vprašanja
na upravništvo »Slovenskega Naroda«
pod »Zlata jama/1208«. 1208

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

priporoča

krasne novosti spomladnih in letnih oblek in površnikov domačega izdelka

po izredno nizkih cenah.

Brez konkurence!

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Več lepih stanovanj

z 2 sobama in drugimi pritliklinami
se odda za avgust.
Več se izve Elizabetna cesta št. 7.
pritliklje, levo. 1189Dobro ohranjeno Dürkop
motorno kolo

3 1/2 HP se ceno proda.

Kupci naj se oglašijo p.d. »Kolo
1211« na upr. »Slov. Nar.« 1211

Krapinske toplice

(Hrvaško.) Zdravijo protin, rev-
matizem, ischias.

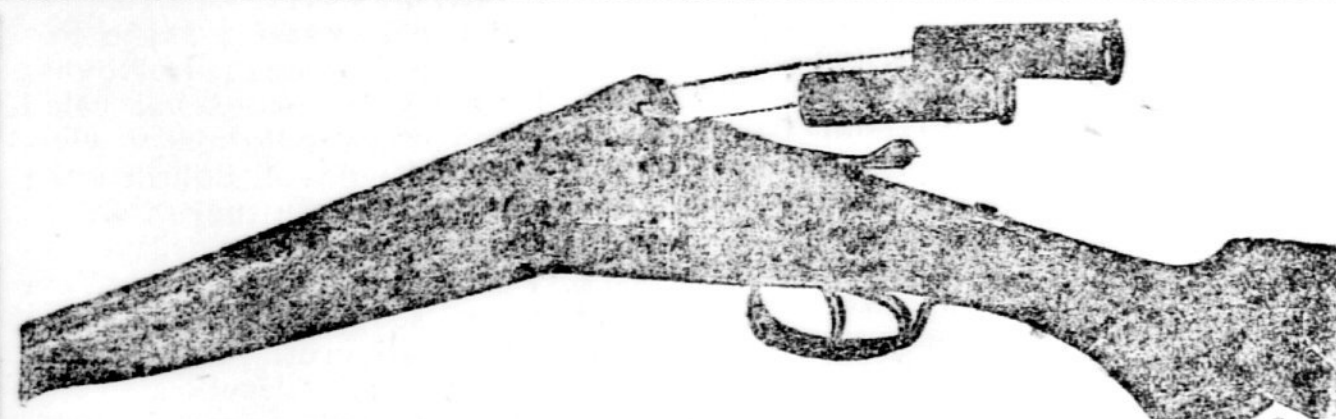
Kamen v mehurju!

Dr. Bergerja brošura proti poštnini za na-
zaj brezplačno. M. Wojacek, München,
Paul Heyenstrasse 5. 621Popravila in preoblike
:: točno in cenno. ::Popravila in preoblike
:: točno in cenno. ::dežnike
in solnčnikedomačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Ljubljana

Fr. Ševčik

Židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

280

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke treceve in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštino prosto.

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl sinovi

tovarne barv, lakov in firnežev

LJUBLJANA.

Centrala: Gradec.

Centrala: Gradec.

Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göstingu, Trstu,
Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.

Priporočajo:

vse vrste olinate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež,
pristni kranjski, mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karbo-
line, čopiče, steklarški in mizarški kilej in druga v to stroko
spadajoče stvari.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

K 202,341.494.—.

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. aprila 1915:

K 88,192.085.—.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vagal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papierjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papierjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

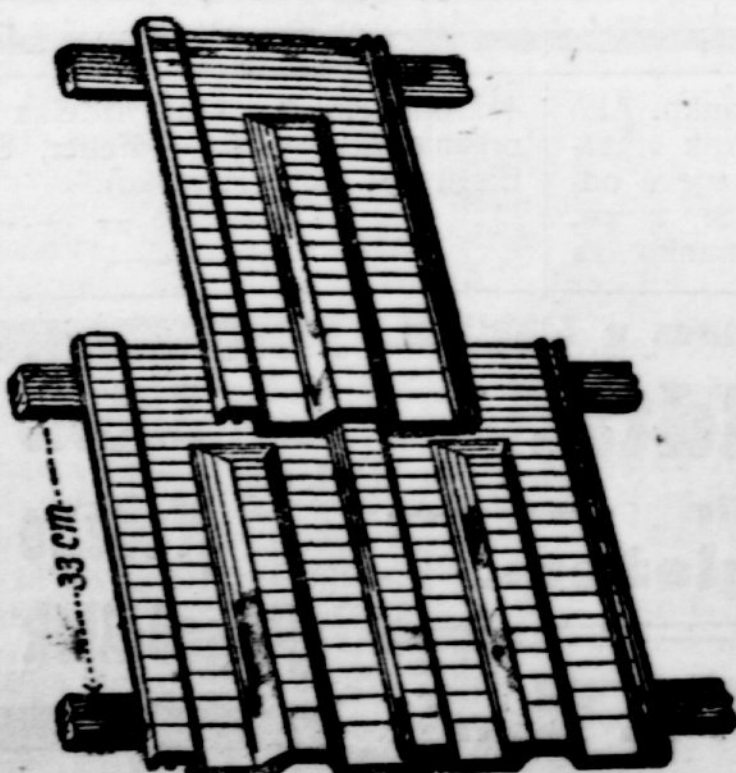
Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje ku-
ponov in izžrebanje vrednostnih papierjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. —
Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papierjev, listin,
dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžre-
banih vrednostnih papierjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šteč. 41

Peter Kozina & Ko.

tovarna čevljev v Tržiču, na Gorenjskem.

Prodaja svoje lastne izdelke na debelo in drobno
v Ljubljani, Breg, nasproti sv. Jakoba mostu

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

: tovarna zarezanih strešnikov :

ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezan

strešnik-zakrivač

: s poševno obrezo in priveznim nastavkom. :

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!
Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.Na željo poštelemo takoj vorce in popis.
Spretni zastopniki se sprejmejo.

Pogled na Angleško.

(Dolge.)

Angleščina je najbolj razširjeni jezik na svetu in že zato ima angleško časopisje največ čitateljev in veliko večji vpliv, kakor časopisje vsakega drugega naroda. Vrh tega grede iz Londona kabi na vse kraje sveta in vsa poročila, ki jih dobe londonski listi od svojih poročevalcev, se razbrzjavijo v najkrajšem času na vse strani, tako, da izve svet vsako stvar iz angleškega vira in seveda tako prirejeno, kakor kaže angleškim interesom. Predno pričajo za njimi druga poročila, je nameravani efekt že dosežen. Časopisi imajo svoje dopisnike v vseh centralnih mestih. Dopisniki imajo seveda velikanske plače, dosti večje kakor navadni ministri, in vrh tega imajo na razpolaganje dispozijske fondne, iz katerih plačujejo zopet svoje poročevalce in poizvedovalce in svoje volhne. Ta aparat ima seveda največji politični in gospodarski pomen; to se je posebno pokazalo, kadar je hotela Angleška oškodovati kake države kredit in pokazalo se je to tudi še pri vsaki vojni.

Toda Angležem še to ne zadoštuje. Z denarjem spravljajo dostikrat tudi tuje časopisje do tega, da služijo angleškim interesom. Tako na primer je cela vrsta južnoameriških časopisov, pisanih v španskem in portugalskem jeziku, popolnoma pod angleško komando. Ti listi so vezani, da pišejo o zunanji politiki in o trgovinski politiki po angleških navodilih in v zmislu angleških interesov, sicer pa imajo popolno prostost in smejo na primer taki, od Angležev kupljeni katoliški listi svobodno napadati celo angleški protestantizem, ne da bi se kak Anglež za to zmenil.

Ta angleški izgled posnemajo seveda tudi različne druge države, a ker nimajo kablov v rokah in tudi ne zadosti denarja, jih Angleži vedno prehitevajo.

V času od dunajskega kongresa leta 1815. do sedanje vojne je Angleška razširila in povečala svoje gospodstvo po svetu v čudoviti meri. Ne samo da je pridobila mnogo kolonij, znala si je tudi pridobiti resnično prijateljstvo in vdanost prebivalstva zavojevanih dežel. Koliko ljudi je mislilo, da nastane vsled sedanje vojne v Indiji revolucija, a se ni tam nič posebnega zgodilo. Egipt je Angleška takoj v začetku vojne anektirala, ne da bi bila naletela na kak odpor. V Južni Afriki se je pač primerila mala revolucija, a je bila hitro končana in voditelj Burov so z narodom vred ostali na strani Angleške. Prav v Južni Afriki se je pokazalo, kako znajo Angleži tuje narode pridobivati zase. Kako krvava in ljuta je bila vojna med Angleži in med Buri, je še vsakomur v spominu, a par let po tej vojni je Angleška ustvarila južnoafriško unijo, obsegajočo Transval, Oranje, Natal in Kaplandijo, in ji dala ustavo ter Burom popolno svobodo. »Österreichische Rundschau«, ki ni bila Angležem nikoli prijazna, je leta 1909. povodom ustanovitve Južnoafriške unije rekla, da je velikopoteznost in uspešnost angleške kolonijalne politike največjega občudovanja vredna. Še bolj to potrjujejo razmere v Kanadi. Katoliški Francozi v Kanadi spadajo med najbolj lojalne in najbolj vnete podanike protestantske in anglosaksonske Velike Britanije. Nemec Pavel Rohr, ki je preštudiral delovanje Angležev v vseh kolonijah, pravi, da kažejo posod »neben der Vollkraft des eigenen Stammesbewusstseins die gerichteste Wertung der fremden Nationen«. Angleži se pač zavedajo, da po njihove javne naredbe take, da po svoji naravi in po svojih učinkih sprijaznijo tuje narode z angleško nadvlado. Če bi ne bilo tako, kako bi se bilo moglo sicer zgoditi, da so Angleži par let po krvavi vojni z Buri, dali premagancem popolno politično svobodo in jim zagotovili svobodni naroden razvoj. Angleži so pač star, kulturni narod, ki je iz svoje znamenite zgodovine podedoval velike ideje.

Od poraza Napoleona I. je Anglija do konca minolega stoletja živela s Prusijo, oziroma Nemčijo in z Avstrijo v obče v prav dobrem razmerju. Podpirala je pač, kakor smo že omenili, ustanovitev Italije, a ne iz političnega nasprotja do Avstrije, marveč zato, da je dosegla silno ugodno trgovinsko pogodbo z Italijo. V boj Prusije in Avstrije leta 1866. se ni vtikala; v boju med Nemčijo in Francijo leta 1870. je ostala nevtralna; na berolinskem kongresu je pomagala z vsem svojim vplivom, da je Avstrija dobila mandat, okupirati Bosno in Hercegovino.

Kaj je torej vzrok, da je prišla Angleška v nasprotje z Avstrijo in z Nemčijo?

Velika zmaga Nemčije nad Francijo leta 1870. je silno povzdignila blaginjo na Nemškem. Vse

gospodarstvo je razcvetelo in položeno so bili prvi temelji za industrijalizacijo države. Bismarck je sicer vedno gledal na to, da bi kmetijstvo ostalo gospodarska podlaga Nemčije in da bi se industrija ne razvila preveč, kajti Bismarck je vedel, da velika industrija rabi trge in mora konkurirati z industrijami drugih držav in da to lahko ustvari nevtrarno politična nasprotja. Vzlic temu pa se je nemška industrija hitro razvila in ko je njena produkcija tako narasla, da je daleč presegala domače potrebe, se je začelo veliko delo za pridobitev tujih trgov. Obenem se je Nemčija začela ozirati tudi po kolonijah, kajti lastne kolonije so vedno najboljši odjemalci industrijskih držav.

Angleška, ki je bila dolga leta kot trgovska in industrijalna država brez konkurence in je čisto sama obvladovala vsa morja, je kmalu občutila nemško tekmovalnost. Angleška industrija je najprej izgubila ves nemški trg, potem so ji začeli Nemci delati konkurencu na tujih trgih, v Egiptu, v Ameriki in v Turčiji, naposled v njenih lastnih kolonijah in celo na Angleškem samem. Mogoče je to bilo ne samo, ker so Nemci plačevali delavcem manjše plače kakor Angleži, marveč tudi zato, ker je stala Angleška na stališču svobodne trgovine. Nemški strokovnjak profesor Schultz - Gävernitz, je sam priznal: Durch seinen Freihandel hat uns England mehr genützt, als es uns durch alle politischen Widerstände zusammen genommen geschadet hat. Auf dem Rücken des freihändlerischen England wagten wir es, nach der wirtschaftlichen Weltmacht zu greifen.

Razmerno z naraščanjem nemške industrije in razširjenjem nemške trgovine je zrasla tudi nemška veljavnost na morju. Nemci so ustanovili velike parobrodne družbe in prevzeli velikanski del čezmorskih pošiljatev, ki so jih prej transportirale angleške ladje. Ta mogočna in zelo občutna konkurenca je bila poglavitni vzrok, da je pokojni angleški kolonijalni minister Chamberlain sprožil misel, naj se kolonije tesneje zvežejo z Angleško in naj se nalože visoke carine na uvoz neangleškega blaga v angleške dežele.

Iz te industrijske, trgovske in parobrodne konkurence se je med Anglijo in med Nemčijo razvilo sčasoma ostro politično nasprotje, ki je postalo vse nevarnejše, čim bolj je Nemčija množila in izpopolnjevala svojo armado in čim bolj je skrbela, da si ustvari veliko vojno brodogradnjo. Nemci so sicer vedno zatrjevali, da ima povečanje armade in vojnega brodogradstva samo namen, braniti Nemčijo, toda to je vendar gotovo, da velika armada in veliko brodogradstvo s svojim obstankom silno podpirajo želje in zahteve kake države. Zato so Angleži cesarja Viljema krilate besede, da je bodočnost Nemčije na morju, tako tolmачili, da jim hoče Nemčija vzeti prvenstvo in jim podminirati pogoje, na katerih stoji vsa njih moč in vse njih gospodarstvo.

Nemčija je naperjena vse svoje sile, da bi postala svetovna država. Kaj je svetovna država, marsikomu ni popolnoma jasno. Svetovna država je tista, ki ima: 1. zadosti trgov, kjer lahko vse svoje industrijske izdelke proda; 2. take kolonije, da lahko iz njih dobiva vsakovrstne surovine; 3. zadosti ozemlja v kolonijah, da lahko tam naseli vse svoje prebivalstvo, kar ga doma nima zaslužka, in 4. tako armado in mornarico, da lahko brani svojo posest.

Ko so začeli Nemci iskati kolonij, je bil svet že precej razdeljen. Dobili so pač nekaj pokrajin v vzhodni in zapadni Afriki in nekaj otokov v Velikem oceanu, a te kolonije jim niso mogle zadostovati. Kar je bilo doma preveč prebivalstva, je šlo v druge države in so bili dotični ljudje za nemško državo izgubljeni. Nemci so začeli takrat govoriti, da se bodo zadušili v svojih mejah, če ne dobe dobrih kolonij in dobrih trgov.

Ne bomo se ozirali na tiste nemške kroge, ki so govorili o tem, da napravijo Nemčijo za središče vsega sveta, za središče vse industrije, vse trgovine in sploh vsega narodnega gospodarstva. Tisti, ki so oznanjali take nauke, je takratni nemški kancelar knez Bülów zavrniti, rekoč, da je pot do svetovnega gospodarstva Nemčije še dolga in cilj morda nedosegljiv in dejal je, da se Nemčijo imenuje »Weltmacht« le »mit dem Rechte des Mannes, der seinem Kinde einen schönen Namen gibt.«

Nemčija je dosledno in vztrajno navzlic vsem težavam in oviram, navzlic vsemu nasprotovanju Anglije in Francije stremila za tem, da dobi kolonije. Industrija in trgovina sta po svoji naturi pač nenasitni in njiu zadene krivda ali zaslug, da je nastalo tisto stremljenje, ki se imenuje dandanes imperijalizem.

Spričo velike imperijalistične konkurence Francije, Nemčije in

Rusije, je Anglija hitela, da pridobi, kar ji še treba, za gospodstvo na svetu. Priklenila je nase Japonsko, zasidrala se je na Kitajskem, utrdila svoje gospodstvo v Egiptu in začela obračati svoje poglede na velikansko ozemlje, ki leži med Kaplandijo in med Egiptom. Ze imenovani angleški minister Chamberlain je to prizadevanje utemeljil s sledečim razlogom: Če dobimo in ohranimo te pozicije, smo za sto let varni in je naše prvenstvo na svetu za vedno zagotovljeno; v teh sto letih se bo namreč anglosaksonsko plemo v Ameriki, v Afriki in v Aziji tako pomnožilo, da nas ne bo mogel noben drugi narod dohiteti in bo Anglež gospodar na zemlji, dokler se ne bo svet podrl.

Prihodnost vsakega naroda je odvisna od tega, koliko ljudi govori njegov jezik in kako veljavo ima njegov jezik v drugih državah. V tem oziru je za Angleže in Ruse najbolje. Skoro pol sveta zna angleški. V Ameriki, v Aziji, v Afriki in v Avstraliji je znanje tega jezika razširjeno tudi med neangleškimi narodi. V severni Afriki vladata francoski in italijanski jezik, v južni Ameriki španski in portugalski, ruski jezik vlada po celi ogromni severni Aziji med vsemi narodi in celo Japonci in Kitajci občujejo v Mandžuriji in v Koreji in v severni Kitajski med seboj v ruskem jeziku. Nemški kolonijalni politik dr. Peters je v nekem svojem spisu rekel, da je ena največjih ovir nemške ekspanzivnosti to, da sta angleščina in ruščina vsaka v svojem območju »Herrensprachen«, dočim nemški jezik izven Nemčije in Avstrije nima nobene veljave.

V kratkih letih je Angleška svoj posest razširila v južni Afriki ter si zagotovila možnost združiti velikanski del Afrike od Kapa do Egipta pod svojim gospodstvom. Na drugem koncu sveta je poslala Japonsko v boj proti Rusiji, katera je izgubila svoje postojanke ob Velikem oceanu in nadvlado v Mandžuriji. Rusija se je morala umakniti od Oceana in njena, z velikanskimi žrtvami zgrajena sibirski železnica je prišla ob ves svetovnotrgovski in politični pomen. Anglija je bila uzadovoljena.

Vojna Angležev proti Burom, ki se je končala z ustanovitvijo Južnoafriške unije, je v Evropi razvnela vse strasti. Vse je bilo oporčeno na Anglijo. V Parizu se ni smel pokazati noben Anglež, ne da bi ga bili opljuvali ali celo pretepli. Na Nemškem in na Ruskem je vse grmelo proti Angleški, celo v Ameriki so se močilo ohladile stare simpatije do Angležev, a vzlic temu je angleška diplomacija znala preprečiti, da bi se bila proti njej ustanovila koalicija in da bi se bila vnela vojna proti njej. Nemški cesar je takrat burskemu prezidentu Krügerju poslal brzokavko, ki je takorekoč užgala ves svet in je sploh veljala za prednaznanilo vojne, a ko je Krüger prišel iskat pomoči v Evropo, je bilo že vse pri kraju in ni mogel ničesar doseči.

L. 1905. je bila Angleška sicer zavarovana v Afriki in v Aziji, a bila je tudi popolnoma izolirana. (Dolge prihodnjic.)

Moderna ročna dela in materijal

M. DRENİK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Bombaž in preja za nogavice. — Predtiskarija. Vezanje na roko in stroj. Plisiranje.

Zunanija naročila se ustrezno vestno in točno.

Dobro blago po priznani najnižjih cenah dobite v modni trgovini

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg šte. 18.

Velika zaloga najboljšega perila za gospode, dame in otroke, dalje najmodernejših bluz, jutranjih oblek, nogavic, steznikov l. t. d. Nakit, svile in vse potrebščine za šivilje.

Moški klobuki, čepice in slamniki.

Postavno

varovano.

Edina izdelovalnica mojih patentovanih spominskih prstanov.

Zahtevajte cenik istih!

Zahtevajte cenik istih!

Bogata zaloga

„ : birmanskih daril : „

po priznani nizkih cenah. Blago samo iz prvovrstnih tovarn.

LUD. ČERNE, juvelir in trgovec,
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Oh 100 letnici

KOLES

stojte na

višku moderne tehnike

Es-ka in Adler kolesa

demače trdnice

A. GOREC

špecialne trgovine s kolesi in deli

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 14

(„Novi svet“, nasproti Kolizeja).

Modni salon

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Priporoča: največjo izbero slamnikov za dame in deklice kakor tudi bogato zalogo žalnih klobukov.

Popravila točno in vestno.

Solidno blago.

Izposojevanje žalnih klobukov.

Priznane nizke cene.

Več delavk

sprejme takoj knjigovodstva
A. Babka, Kongresni trg 13.
1234

Kava kg K 2-60

najfinjša K 3-20 5 kg franko, izvrstna zmes.
Samo dohler kaj zalogo.
Handels-Büro XIV., J. Strecker, Wolfsberg Koroske

Zlata verižica

na obroke!

60 gramov težka K 140.—,
mesčno K 4.—, Prve vrste
srebrna ura s 3 srebrnimi po-
krovi K 14.—, Dobavlja se na
vse strani. Kdor bi rad ceno
1 kupil, naj piše takoj.
R. LECHNER, zaloga zlatine
Böcklava (Lundenburg) 290.

Poletna stanovanja

2, 3 in več sob s pritlikinami, popol-
noma opravljena,

se oddajo prav cenó.

Pojasnila daje: 1207

St. C. Tauzher

lesna trgovina, Dunajska cesta 47.

Najboljše

ogrske in kranjske salame

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske kle-
base, prekajeno meso, slanina s papriko,
najboljše pristni emondolski sir ter sladko
: čajno surovo maslo peporoča trdka ::

J. Buzzolini

delikatna trgovina

Ljubljana, Lingarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljave od najmanjše do naj-
večje množine po najnižji ceni. 130

Uradniki

podpisujte vojno posojilo!

Uradniško brailno društvo v Gradcu.

R. L. S. O. L. Herrengasse št. 7.

prejema prijave od uradnikov, profe-
sorjev, učiteljev, pensionistov i. t. d.
za pridobitev

IL 5 1/2 %

dvakaprostega avstrijsk. vojnega posojila
od 200 K naprej brez naplata proti pri-
pravnim mesečnim obrokom s takojšnjo pra-
vico do dviga kuponov.

Prijave sprejema in pojasnila daje: Josip
Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip 22.

Mnogo denarja prihranilo kolesarji!

K 95.— namesto K 145.—, razpošiljam za reklamo,

500 novih „Torpedo“ prostotečnih koles, modeli 1915; ele-
gantno grajeni, lahkejši, s la pnevmatikami, kompletno in
s 3 letno garancijo. Sveži močni platiči po K 6.—, 7.—, 8.—
5.—, 6.—. Popravila, emajlir. in ponikanje in vse kolesarske
potrebščine po cenah na debelo.

A. Weissberg,

tvojniška zaloga koles in živalnih strojev,
Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.

Katalogi gratis. Slov. dopisovanje. Na obroke izključeno. Firma ustanovljena leta 1898.

Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca.

Zdravnik želodca

je posebnost želodčnega likerja
iz zdravilnih rastlin, kateri iz-
berno vpliva proti slabostim v
želodcu ter radi tega v nobeni
družini ne bi smel manjkati.

Št. 7504.

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski opozarja, da prodaja mestna aprovizacija

domač krompir

1 kg á 13 vinarjev. Oddaja se iz Knezovega skladišča pri Mühleisnu na Du-
njski cesti št. 36, in sicer vsak dan od 7. do 12. in od 2. do 6. ure zvečer.
Kdor hoče dobiti krompir, naj prinese vrečo s seboj.

Krompir je namenjen za aprovizacijo vseh slojev, valed česar ga lahko
kupi vsakdo. Občinstvo se v lastnem interesu opozarja, da je to zadnja pro-
daja krompirja po mestnem magistratu in da se na noben način ne bo več
osiralo na poznejša naročila.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 12. maja 1915.

Sprejmeta se dva pomočnika železninske stroke.

Ponudbe pod „Trajna služba/
1074“ na upravn. »Slov. Naroda«.
1074

Trgovski pomočnik in učenec

se takoj sprejmeta v galanterijski in
modni trgovini PRICA & KRAMAR,
Celje. 1217

Lepa vila

(brez pohištva) v mirnem vinorodnem
kraju pri Ptuj na Štajerskem

se odda takoj v najem

po zelo ugodnih pogojih. Ugodna pri-
lika zlasti za rodbino, ki se želi pre-
seliti za nekaj časa iz Trsta ali Gorice.
Vprašanja na 1219

Posojilnica v Celju.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nahaja: 10

Šmbožev trg šte. 9.

Volno

ovčjo, oprano in neoprano,
kupim vsake množino po naj-
višji ceni proti takojšnjemu
plačilu ter plačam vožnjo sam.

Veletgovina R. Stermecki,
Celje šte. 15, Štajersko.

1 Solidno blago. 1 Najnižje cene. 1

M. Schubert
preje Bilina & Kasch,
Ljubljana, Zidovska ul. 5.
priporoča veliko zalogo tkanin in
glace-rokavio, modne blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurški predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preobločenih gumbov.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1915.

Kuponom 3-10 dolgo 1 kupon 8 kron
za popolno muško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
" stane samo " 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K
daje blago za površnike, turistovski
loden, svilnate kamgarne, blago za dam-
ske obleke itd. razpošilja po tvorniških
cenah kot solidna in poštena vrlo znana

Zaloga tvornice za sukne
Siegel-Imhof v Brnu (Bränn).

Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago
pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem
kraju, imajo privatni odjemalci veliko
prednost. Največja izbira. Stalne naj-
nižje cene. — Tudi najmanjša naročila
se izvrše najpozorneje in natančno po
vzorcu. 465

Zbirka

avstrijskih zakonov
v slovenskem jeziku.

1. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških
in prestopkih z dne 27.
maja 1862 št. 117 dr. zak.
z dodanim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d.
z. ex 1863 in drugim no-
vejšimi zakoni kazensko-
pravnega obsega.

V platno vezan 6 K;
po pošti 6 K 20 vln.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

M. ROSNER & Co.

≡ v Ljubljani ≡

veležganjarna sadja in
tovarna likerjev

priporoča

v svoji lastni žganjarni
kuhane izdelke i. a.:

slivovko

brinjevec

bruševac

tropinovec

pripravnost zjamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.

Ugodne cene!

Vzorci na razpolago.

2 fotografska pomočnika se iščeta

za takojšnji ali poznejši nastop
za Ljubljano.

Naslov pove upravništvo »Sloven-
skega Naroda« 1197

G. Flux

Gosposka ulica 4, 1216

I nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v

središču mesta.

" Priporoča in namešča "e boljše "

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje
izbira različnih služeb, zlasti za tenske
Vestna in kolikor možno hitra postrežba
zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znakma

Naznanilo.

Ker se nahajam ves čas
pri vojaki, sem prisiljen
začasno zapreti svojo

ključavničarsko delavnico.

Ko se vrnem nazaj, pri-
čnem zopet z delom. 1219

V Ljubljani, 15. maja 1915,

Ivan Breskvar

ključavničar

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 25.

Kompletna spalna oprava se kupi takoj.

Ponudbe se prosi pod „komplet-
no 1227“ na upr. »Slov. Naroda«.

Lepo stanovanje

s tremi sobami in drugimi pri-
tiklinami se odda za takoj.

Več se izve na Sv. Petra
nasipu št. 57. 998

Dobra prodajalka

zmožna tudi nekoliko knjigovodstva in

učenec

se sprejmeta v trgovini mešanega blaga

Al. Hotko v Žužemberku.

Lepo moderno

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, kopelji, itd.
z elektr. razsvetlj. odda se za ma-
jev termin, v III. nadstr. vogalne hiše
Dunajska c. 22. in Sodna ul. 1. Na-
tančneje v I. nadstr. „Hotela pri Ma-
liču“ vrata št. 12. 485

!! HOTEL !!

z mesarijo, lepim vrtom in gospodar-
skimi poslopji, parna pekarna, mlin in
žaga, hiša s trgovino mešanega blaga
in okrog 20 oravov zemljišča se v spod-
nještajerskih toplicah skupaj ali pa
vsako podjetje posebej

pod ugodnimi pogoji prodaja.

Ponudbe pod „Dobra založba 1166“
na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Lepe prsi

Suhi

dobe deklice in žene vsake starosti, ako
rabiyo moje najnovejše mazilo za
prsi, rabi se samo na zunaj, edino re-
nično učinkujoče sredstvo, zjamčeno ne-
škodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče mlo 60 vin.
»Käthe«, zjamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih
pism. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kar-
tonov naprej pošt. prosto. — Pošiljate poste re-
stante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga

Käthe Menzel, Dunaj VI., Stammergasse 49 K, 2. Stock.

Kneza Anersperga radioaktivno termalno kopališče

Toplice na Dolenjskem.
Dolenjskih železnih postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, žez 30.000 hektolitrov
radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli,
elektroterapija, masaža, konfortno opremljene sobe, izborna restavracija.
Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histerija,
ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravateljstvo.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra. 1090

Izboljšajte promet v svoji gostilni z najboljšim in najcenejšim plzenskega tipa češkim budejeviškim delniškim pivom.

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu
Lacroma, Gradež, palači prve hrvatske štedione Zagreb, Napredak, Sara-
jevo, Beranek, Banjaluka i. t. d.

Informacije podaja češka delniška pivovarna v Čeških Budejevicah, Roza

Rohman, Ljubljana, Bogumil Ponka, Trst. 2638

Ravnokar došla

velika izbora

umetniških in drugih vsakovrstnih

razglednic.

Nesreča za vse narode.

Sedaj, ko se bje največja vojna, kar jih je kdaj bilo na zemlji, ko gleda na milijone ljudi takorekoč neprestano smrti v oči, je pač naravno, da se marsikdo bavi z mislijo, kako bo s prihodnostjo človeštva. Vojna bo vzela mnogo ljudi. Že ti, ki so že padli in še utegnejo pasti, pomenijo za prizadete narode veliko izgubo, saj so to vseskozi ljudje v najlepši starosti in v dobi najkrepkejšega dela. Toda če računamo človeške izgube v vojni, ne smemo šteti samo tiste, ki so v boju padli. Uvaževati moramo, da bo mnogo ljudi pohabljenih in da ti ne bodo več zmožni za nobeno delo; uvaževati moramo dalje, da bo mnogo sedanjih vojakov vsled velikih naporov v vojni telesno hudo oslabiljenih, da bo mnogo vsled različnih bolezni zdravje pokvarjeno in končno, da jih pride jako mnogo domov, ki bodo morda navidezno zdravi, a bodo imeli živce pokvarjene. Žrtve, ki jih zahteva vojna, so pač strahovite.

Pod vtisom teh velikanskih žrtev, pa nič ne pomislimo, da zahteva življenje tudi v mirnih časih od vseh narodov ogromno mnogo duš in nič ne pomislimo, da bi vojna ne pobrala toliko ljudi, če bi bili narodi bolj zdravi in bolj krepki.

Nesreča vseh narodov je, da se rodi toliko milijonov otrok, ki niso zmožni za življenje, ker so od staršev podedovali kili bolezni, slabosti in rane smrti. Ti dedno z boleznimi obremenjeni ljudje so nevarni zdravju drugih ljudi in uničijo mnogo imetja.

Tistim, ki imajo moč v rokah, se ne more nikoli odpustiti, da tako brezbrizno gledajo na to zlo. Zdravniki so že davno spoznali to socialno nevarnost, toda njihovi nasveti niso še našli ugodnega odmeva. Samo na Angleškem in v Ameriki je nastalo prizadevanje, ki meri na to, zasigurati vsem narodom zdrav naraščanje, to je takomenovano evgenetično gibanje.

Zdravniki so že davno dognali, da starši, ki so bolni na živcih, ki so udani alkoholizmu, ki so bolni na pljučih ali so imeli sifilis, spravljajo na svet že od rojstva bolne otroke. Na mednarodnem kongresu zdravnikov v Lizboni l. 1906. se je o tem obširno razpravljalo in tedaj se je sprožila misel, naj se bolnim moškim in ženskam prepove, sklepati zakone. Predlog je našel nekaj odziva v norveškem in v romunskem parlamentu, a pozitivnega uspeha to ni imelo. Samo v nekaterih državah severne Amerike so sklenili in uveljavili postavke, da tuberkulozni, alkoholični in sifilitični ljudje ne smejo stopiti v zakon. Poleg tega se je v Ameriki in na Angleškem razširilo že zgoraj omenjeno evgenetično gibanje, ki dela na to, da sklepa zakone samo zdravi in krepki ljudje.

Ljudsko zdravje je odvisno od zdravih staršev. To so vedeli narodi že pred davnimi časi. Že v starih hinduskih postavah Manava-Dharma-Sastra, spisanih več sto let pred Kristom, je zaukazano, da se jeticini, božastni in bolni ljudje ne smejo moštiti oziroma ženiti. Sveto pismo prepoveduje židom, vzeti v zakon žene iz božastnih ali tuberkuloznih rodbin. Slavnj starogrški zdravnik Hipokrat, rojen 460 let pred Kristom, je učil, da iz bolnih staršev izhajajo samo bolni otroci, ki so nesreča za vse ljudi. Pravoslavna cerkev prepoveduje poročiti božastnega človeka. Podoben ukaz je v 18. stoletju izdal tudi katoliški škof v Škuru. General grof Chaffalet je za časa vladanja francoskega kralja Ludovika Filipa v parlamentu predlagal, naj se jeticinim, škrofuloznim in sifilitičnim ljudem ne dovoli zakon in predlog sta podpirala veliki pesnik in politik Lamartin, znameniti znanstvenik Arago in poznejši prezident francoske republike Thiers. Iz tistega časa so ohranjene interesantne karikature o teh štirih vnetih zagovornikih ljudskega zdravja.

Kadar bo sedanja vojna končana, se bo morala ta stvar na vsak način vzeti v pretes, zakaj če hočemo narodi nadomestiti izgube sedanje vojne, je treba zdravega naraščanja.

Sprejemem takej v trajno delo

2 kolarska pomočnika

enega za fino delo in enega za grobo delo. Plačilo po dogovoru. Ponudbe pod „Kolar/1203“ na upr. »Slov. Nar«.

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero dobite zastonj in poštne prosto moj glavni katalog s 4000 podobami.

Prva tvornica ur u
JAN KONRAD, c. hr. dvor. dobavitelj, Mast 885. (Čučka). Niklajsta ankerica K 3-80, boljše kakovosti K 4-20, v starosrebrnem kovinskem rokoku okrožju K 4-80, s švicar. kolesjem na sidro K 5-... Vojne spominske ure K 5-50, radijeve žepne ure K 8-50, niklajsta budilka K 2-90. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Segylin

Najbolje za zoba

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalci strob in klepar, vneljalet strelovedov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priloga se si, občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrltem z asbest-cementnim škrltom (Eternit) patent Hartschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izršitvi. Nišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Proti

zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Rosljeva cesta št. 1
poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajn juž. železnice, c. k. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod. lekarnar!

Prosim vlijudno, pošljite mi zopet
tri steklenice vaše izborno delujoče
antiseptične Melusine-ustne zobne
vode, katere je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagovni vzorce poslati. 40

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjšo

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Neznajim naročnikom se
po želji s povzetjem.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov
l. t. d.

Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apritura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Zdrave, rdečelične otroke
hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aro-
matično ribje olje iz lekarne pri zlatem
orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje
olje iz katerega je popolnoma odstranjen
zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zastlize-
nost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljšo pre-
izkušeno in mnogostранsko priporočeno
trpotčev sok. — 1 steklenica 1 krono.
Zaloga vseh tu- in inozemskih
specialitet ter preizkušenih do-
mačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijave specialitete
Oddajajo se tudi zdravila za
člane vseh bolniških blagajn.

Razpošilja se 2 krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Proházka
lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

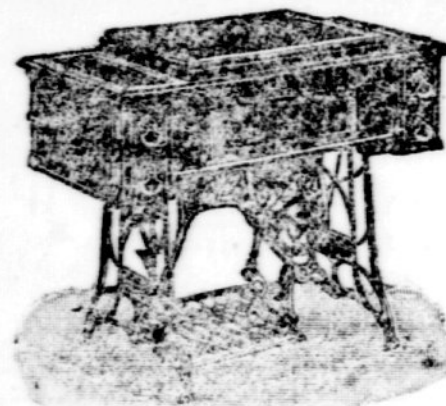

Franc Kos Ljubljana,
Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se
ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za po-
vršne in spodnje jopice, modrčke, telovnike, nogavice, ro-
kavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za
stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša
prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno
Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

10 letna garancija!

Gritzner-jev šivalni stroj

najboljši sedanosti za rodbino in obrt.
Krasna oprema, lahek tek. Učenje
brezplačno v hiši.

Veze, šitka, krpa nogavice in perilo.

Edina tovarniška zaloga šival. strojev in koles

JOS. PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7

blizu francišanskega mosta, levo za vodo.

Zahtevajte cenik. Pridem tudi na dom zaradi dogovora.

Prosim, oglejte si predležče
oblike nog in ne bodete prišli
težko do prepričanja, da oblika
čevlja ne sme biti poljubna,
temveč obliki noge popolnoma
prilagojena. Človeške noge niso
vse enako oblikovane, vsaka
noga ima svoje posebnosti in
te posebnosti upoštevati je dolž-
nost vsakega izkuš. večšaka.

61 Poskusite pri
Fran Szantnerju specialistu za ortopedična in anatomska
obuvala, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Najbolj priporočljivo!

Pfaff šivalni stroji Puch vozna kolesa

nainovejšje konstrukcije, za vsako
obit najbolj pripravni. 10 letna
garancija. Pouk v voženju brezplačen!

Zaloga vseh zraven spadajočih delov. Popravlja točno in po ceni.
Ugodne cene event. nizki mesečni obroki.

IGN. VOK, specialna trgovina šival. strojev in koles
Ljubljana, Sodna ulica 7, zraven sodišča.

Zahtevajte cenik. Zastopniki se sprejemajo.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI

Visoka 86 cm in široka 55 cm je naj-
lepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in naj-
dovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI, PRE-
SERNOVA UL. ST. 7

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Južne železnice postaja, Štajersko.

Najmodernejše higijenske naprave. Zlasti
priprave za rekonescentne vo-
jake. Izborno zdravilni aspeki pri kelo-
dih in črevnih boleznih, urini nevrozi.

Ortopedični zdravilni zavod.

Sesija od aprila do oktobra.
Prosje pri deželnem zdravilišču.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

372

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajocimi se 11 vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 60,780.720-18. — Izplačano odškodnine in kapitalije K 120,935.304-25.

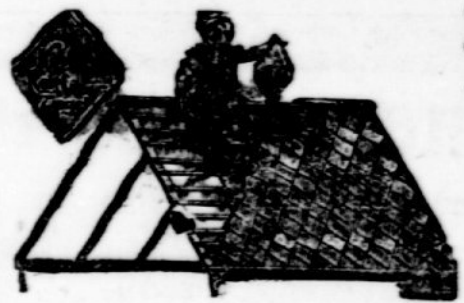
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: čigar pisarne so v lasni ban-čni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cení takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Kmetovalcem in posestnikom!

Vsled velike zaloge oddajam po znižanih cenah

cementne strešnike

brez zareze in z zarezo v podolgasti obliki, ki prekaša po svoji trpežnosti vsako drugo opako in se zanjo prevzame vsako garancijo. 1089

Tovarna cementnin Ivan Jelačin v Ljubljani.

Sprejemem takoj prodajalko

oziroma vojašine prostega pomočnika. 1218

And. Elsbacher, Laški trg.

Sprejme se damska kroj. pomočnica
prvovrstna moč.

Modni atelije Šarc, Kongresni trg 4. 1221

VINO.

Podpisani imam v zalogi 160 hl belega izvrstnega in naravnega vipavskega vina in sicer na lici mesta po 60 K hl.

Kdor želi kupiti dobro vino, naj piše na moj naslov. 1213

Josip Kerčevan, posestnik, Ribenberk-Britof 176, Primorsko.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

C. kr. priv. tovarna za cement**Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah**

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

3910

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.**C. kr. avstrijske državne železnice.****VOZNI RED**

Izveleček z veljavnostjo od 1. maja 1915.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pulj, morajo imeti legitimacije od C. i. kr. poveljstva vojaške luke v Pulju.

ODHOD iz Ljubljane glavni kolodvor, samo osebni vlaki:

6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.

8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-Toplice), Bujanci.

9-09 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12-52 popoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Bujanci.

6-30 zvečer v Kranj, Tržič, Jesenice, Celovec čez Salzburg na Dunaj.

6-35 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Bujanci.

PRIBOD v Ljubljano glavni kolodvor, osebni vlaki:

7-35 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržič).

8-55 dopoldne iz Novega mesta, Trebnje (St. Janž), Grosuplje (Kočevja).

11-16 dopoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja

2-35 popoldne iz Bujancev, Novega mesta (Straža-Toplice), Trebnje, Grosuplje

4-33 popoldne iz Jesenic, Kranja.

3-20 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja, (Tržič).

9-23 ponoči iz Novega mesta, Straža-Toplice, Trebnje (St. Janž), Grosuplje, (Kočevja).

Kamniška železnica.

ODHOD z državnega kolodvora v Kamnik z mešanimi vlaki

7-40 dopoldne, 2-30 popoldne in ob 7-15 zvečer.

PRIBOD iz Kamnika v Ljubljano ob 6-42 zjutraj, 11-00 dopoldne in ob 6-15 zvečer.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.**Živci, ki nas spravljajo do obupa.**

Največ bolezní, katerih vzrok se nam zdi nerazrešljiv, so le posledica slabih živcev. Stevilne nadloge nas nenadoma obiščejo, ne vemo od kod, eno zlo se poraja za drugim, tako da ima človek slabih živcev na leto lahko 365 bolezní. Živčni sistem je pač onemogel in vsled tega pride do vseh mogočih prikazni kot so tresenje v udih, trganje mišic, neobčutljivost posameznih delov kože, slaba volja, pottost, srčna tesnoba, težkoče pri prebavi, utrujenost in druge težave, ki so simptomi oslavljenih živcev. Ne omalovajžujte tega svarila narave, kajti

živčne bolezni izotlé mozg življenja!

Živčna oslabelost, ki se je ne zdravi, postaja vedno hujša in dovede končno do poloma.

Kaj pomaga proti temu?

Kakor sol in dišave vzpodbujno vplivata na slast do jedi, tako vplivajo bodrilno in oživljajoče na živce prave Kola-tablete.

Kola regulira prehrano, oživlja želodec, pospešuje prebavo in po pravici zasluži zato ime „zatrilec bolezní“, ker telo napravi bolj odporno in bolj zmožno premagati lahke bolezni. Kola daje moč in življenje in pomlaja telo.

Uživajte nekaj časa Kola in videli boste, da vam bo dobro delo. Popolnoma sem prepričan, da Vam Kola popolnoma brezplačno poizkušnjo.

Jamčim Vam, da pristne Kola-tablete ne obsegajo škodljivih sestavin, torej tudi ne morejo škoditi. Profesor Monnet, profesor Manossein, dr. Bavidov in drugi sloviti zdravniki, so se zelo povoljno izrazili o učinkovanju pravih Kola-tablet. Popolnoma zastoj Vam pridenem k poizkušnji prav poučno in zanimivo knjigo, ki Vas bo poučila o vsem, kar Vam je treba vedeti. Zahtevajte še danes brezplačno poizkušnjo, pišite dopisnico in naslovite to na:

Heilige Geist-Apotheke Budapest VI. Abt. 418.**Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.**

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

284

4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

PEGE rdečina na obrazu in rdečnos, ogrci, pri-
šči, gube in ohlapna koža vse napake
polti odpravi z jam. staropreiskušena

dr. A. Rixa pasta Pompadour.

Popolnoma neškodljivo. Poizkušnja K 1—, veliki lonček K 3—, Dr. A.
Rixa blizerno mleko, tekoč puder, rožnat, bel in naravno rumen, ste-
klenica K 3—. Diskretno razpošilja Dr. A. Rix. kosm. laboratorij Dunaj IX., Berg-
gasse 17/E. Zaloge v Ljubljani: Lekarna »Zlati jelen«, drog. A. Kanc, drog. »Adrija«.

Vse gospodinje navdušeno hvalijo
staro renomirano domovinsko znamko

Pekarekovega čaja

ki se dobiva le v originalnih zavitkih z varstveno
znamko „Kitajski dečko“ (Chinesenbub) v vseh prod-
jalnah te stroke. 421

Zasto pnik za Kranjsko: **GRUMMER & Co.,**
Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Stroje za košnjo in žetev
najboljši avstrijski fabrikati in sicer
kosilnice za travo in žito
ter druge poljedelske stroje v vsaki poljubni opremi
po najnižjih cenah
Ernest Schmolka, Dunaj II.
Novaragasse šte. 32.
Edino zastopstvo za Kranjsko in Spodnje Štajersko:
FRANC HITL, Ljubljana, Martinova cesta 2.

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 15
priporoča svojo bogato zalogo

vozniških koles. Šivalni stroji
za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so negam
najbolj prirečni, lični in najboljše
kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12:50—16:50.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zaprise-
ženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.
(Nasproti nunske cerkve.)
Največja in najposobnejša trdnica in izposojevalnica
klavirjev in harmonijev
na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsoga
glasbenega orodja, strun in muzikalij.
Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösen-
dorfer, Höhl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder
Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapska, Lamberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna
obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamena naj-
ugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in ceno.
Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le
jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsi-
fikativ in navidezne „pofelne“ pri križcah, ki se
drzno govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Stampilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih stampilij

Ljubljana, Selenburgova ulica 1.
Ceniki franko.

**: TONI :
JAGER**

Ljubljana,
Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija
najnovjših vzorcev
za vezene obleke
in bluže.

**Pekarija,
slaščičarna
in kavarna**

Jak. Zalaznik

Stari trg šte. 21.
Filiale:
Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

Jos. Rojina
modni atelije
: za gospode :
Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

**Vojaške in
uradniške
uniforme:**
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter

apretura sukna

Ljubljana, **Anton Boc** Gilnce,
Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46.
se priporoča.
Postrežba vestna in točna. Najnižje cene.

KROMPIR!

Krompirja, jedilnega ter za semensko uporabo izvrstnega, veleprima
kakovosti, zdravega, brezhibnega, izbranega ter trpežnega, ima še
veliko zalogo trdnika

lv. A. Hartmann nasl. Avg. Tomažič v Ljubljani

in ga razpošilja v vsaki dovoljni množini cele vagone, pa tudi manj
po solidni, nizki dnevni ceni, dokler traja zaloga.

Cena za cele vagone po dogovoru, ter se pri celih vagonih
odpošilja le prosto nasut brez vreč, pri manjših naročilih sne pa mo-
rajo vreče za napolnitev doposlati, prosto voznine ter staqe napol-
nivanje vreč in delo primeroma malenkost več. 1041

Posebno letos je veliko ležeče na dobrem poljedelskem orodju, da se
delo z lahkoto ter hitro opravi, vsled tega naj vsak

KOSE

nareči le pri

F. P. ŠKRABAR v Višnji gori

kateri že več let razpošilja priznano najboljšo, garantirano dobre turške kose
v dolgoti 56 61 67, 72 78 in 84 cm 926
po K 190 K 230
Pri naročitvi 10 komadov skupaj, poštnine prosto vsako postajo. Preprodajalci dobe prim. popust.

Usta-
novljeno
L. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
Številka
154.

BRATA EBERL

črtnilkarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Delavnica:
Igriška ulica šte. 6.
Električna sila.

St. 10.765.

1188

Razglas.

Na ustanovnem zavodu za gluhoneme v Ljubljani se bodo ako razmere
to dopustijo s pričetkom šolskega leta 1915/16 nanovo sprejemali gluhonemi
šolobvezni otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov.

Pogoji za prijem k pouku, oziroma za sprejem v zavod, so:

- 1.) Gluhonemnost ali takšna stopinja naglušnosti, da se dotičnik s poslu-
hom ne more naučiti glasovnega jezika;
- 2.) izpolnjeno 7. in ne še prekoračeno 12. leto življenja in
- 3.) primerna telesna zmožnost in sposobnost za izobraževanje.

Od sprejetja so brezplačno izključeni bebasti, slaboumi in božastni
otroci kakor tudi otroci, ki imajo nalezljive bolezni in druge telesne hibe.

Ravnatoko se ne morejo sprejeti otroci, katerih govorila niso zmožna priučiti
se glasovnega jezika, ki so v veliki meri kratkovidni ali daljnovidni in ki
močijo posteljati.

Sposobnost za izobraževanje se dokaže s posebno preizkušnjo, ki jo je
prebiti v zavodu; dan in ura te preizkušnje se razglasita ob svojem času.

Gojenci morejo v dobi svojega izobraževanja v zavodu dobiti stanovanje
in hrano, groti plačilu letnega zneska 300 K.

Ako se uboštvo dokaže, se preskrbovalni stroški lahko znižajo ali popol-
noma spregledajo.

Znotranji gojenci dobe vso preskrbo v zavodu; vendar jih morajo tisti, ki
so jih dolžni preživljati, preskrbeti s predpisano vrhno obleko in s potrebnim
perilom. Znotranji gojenci morajo in sicer tudi kadar se preskrbovalni
stroški znižajo ali spregledajo, v zavod sledeča oblačila v dobrem stanu
in zadrževana s seboj prinesiti, in sicer dečki: 2 zgornji obleki, klobuk in
zimsko suknjo, dvoje čevljev, 6 srajc, 6 spodnjih hlač, 6 parov nogavic, 6
žepnih robcev in dežnik; deklice: 2 zgornji obleki, klobuk ali ruto in zimsko
jopico, dvoje čevljev, 6 srajc, 6 spodnjih kril, 6 hlač, 3 napsne jopice, 3
predpasnike, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik.

Prošnje za pri k pouku, oziroma za sprejem znotranjih gojencev v zavod, je

do 20. junija 1915. l.

vlagati pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluhoneme v Ljubljani

Prošnje je opremiti z nastopnimi listinami:

- a) z rojstnim listom,
- b) z izpričevalom o cepljenih kozah,
- c) z zdravniškim izpričevalom o gluhonemosti z napovedjo, kako je
ista nastala in o telesni zmožnosti,
- d) z domovinskim listom,
- e) s šolskimi naznanili, če jih ima dotičnik.

Kadar se prosi, da bi se dotičnik sprejel za znotranjega gojenca, je pri-
ložiti vrhutega zavezo pismo, da bo plačeval po 300 K preskrbovalnih stro-
škov na leto ali pa v zakoniti obliki napravljeno ubožno izpričevalo.

Pristavlja se še, da se prošnje, ki bi despele po 10. juniju t. l.,
in ki bi se ne vložile predpisanim putem, to je pri vodstvu usta-
novnega zavoda za gluhoneme ali ki bi bile pomanjkljivo opre-
mne, ne bodo uvaževale.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 6. maja 1915.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Dolniška glavica 8,000.000 kron. „

2530

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 1. razred IV. c. kr. avstr. razredne loterije.

Žrebanje 8. in 10. junija t. l.

CENA: $\frac{1}{4}$ srečka K 40.—, $\frac{1}{2}$ srečka K 20.—, $\frac{1}{4}$ srečka K 10.—, $\frac{1}{8}$ srečka K 5.—.

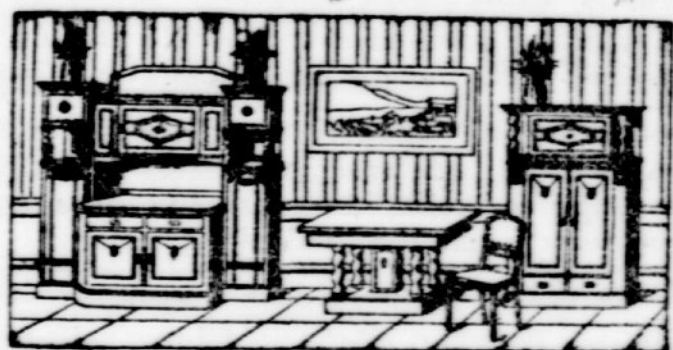
Sprejema kot član avstrijskega konzorcija prijave za subskripcijo $5\frac{1}{2}\%$

vojnega avstrijskega posojila iz l. 1915 po originalnih

pogojih. Subskripcija se vrši do 29. maja t. l.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna
spalna oprava:
2 postelji, 2
omari, 2 nočni
omari in 1
umivalnik s
marm. ploščo
in ogledalom
K 350.—.

Jamci se za
solidno delo.
Cene
konkurenčne.
Zahtevajte naj-
novejši katalog,
kateri obsega
nad 300 mo-
dernih slik.

Otroški vozički.

J. Pogačnik, Ljubljana,

Marije Terezije cesta št. 13—18.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno
vrtnarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.

„ Isposejevanje
ob mrtvaških odrih
drevesne svetilke,
kakor tudi najli-
nejše dekoracijske
svetilke za dvorane
in balkone. „
Vsakovrstne sadike do
najzlahnejših cvetic in
zelenjadi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.
Brazojavke I. Bizovičar.
„ vrtnar Ljubljana. „

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Najnovejše KOSTUME Najnovejša

BLUZE : Plašče, jope :
Zalna — domače obleke
Perilo, čopice, modrice
in modne predmete.

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Stranka brez otrok išče

stanovanje

z 4 sobami če mogoče z vrtom v pri-
tličju eventualno v I. nadstropju ali
celo hišico v najem. Ponudbe na upr.
»Slov. Nar.« pod „brez otrok/1193“.

Trgovski sotrudnik

vojašine prost

1201

se sprejme.

Ponudbe v nemškem jeziku na trdiko

Henrik Kenda v Ljubljani.

3386
STOCK
COGNAC
MEDIZINAL
parne destilacije
CAMIS & STOCK
Barkovlje
v uradno plombrir-
anih steklenicah.
Dobiva se povsod!

A. ŠARC

(lastnica
Jadвига Šarc)

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 5.

Prvovrstna trgovina perila

- za dame
- za gospode
- za otroke

Vedno novosti spodnjih kril
iz svile, klota in listra.

Velika izbira nogavic

za dame! za gospode!

Vedno moderni vzorci
refirja, batista, tetra.
Platno,
šifon,
švicarske
vezenine,
prti, :: ::
kavne
garniture,
brisalke.

Kompletne nevestne opreme

od K 380.— dalje.

SODE

majhne in velike kakor tudi dobro močno
motorno kolo $3\frac{1}{2}$ konjskih sil ima na
prodaj J. Buggenig, sodar, Cesta na
Rudolfovo železnico, Ljubljana. 1183

Lokal

s pripadajočim mozaninom za
skladišče se odda s 1. avgu-
stom na Starem trgu šte. 8.
Vpraša se na Sv. Jakoba na-
brežju št. 13. 1109

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in
12 kron — vse vrste lasne pod-
lage in mrežice — barva za lase
in brado „Neril“ po 2 in 4 K —
toaletne potrebščine — lasulje,
brade in druge potrebščine za
maskiranje, vse po zelo zmernih
cenah priporoča

Štefan Strmoli

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vokal Mestnega in Starega trga).

:: Postrežba točna in vestna. ::

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740,000.000.—

Vlog „ 44,500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

4 $\frac{1}{2}$ %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. Hranilnica je papirarno varna in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopa proti $5\frac{1}{4}\%$ obrestim in najmanj $\frac{1}{4}\%$ amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.